

	<p>4. Nėra tinkamai ivertintas Planuojamos veiklos poveikis ekonominei-socijalinei aplinkai</p> <p>PAV ataskaita buvo papildyta Planuojamos veiklos poveikio ekonominei-socijalinei aplinkai analize, atlikta remiantis kitomis PAV ataskaitos daliomis ir jų išvadomis, be kita ko, tuo, jog ties Žemės sklypo ribomis nebus viršijamos visuomenės sveikatos tikslais nustatytos ribinės taršos vertės. Šiuo pasiūlymu 2-3 dalyse, jau buvo minėta, kad šios išvados nera pagrastos ir teisingos, o tai savo ruožu salygoja ir jų pagrindu atlikto Planuojamos veiklos poveikio ekonominei-socijalinei aplinkai vertinimo tinkamumą. Atnižvelgiant į tai, siūloma, papildžius ir patikslius PAV ataskaitai pagal šiuo pasiūlymu 2-3 dalyse nurodotas pastabas, atitinkamai patiklininti bei papildyti ir PAV ataskaitos dalį dėl Planuojamos veiklos poveikio ekonominei-socijalinei aplinkai.</p>	<p>PAV ataskaitą papildžius pagal pasiūlymų 2 ir 3 dalyse pateiktas pastabas išvados del to, kad už Žemės sklypo ribų nebus viršijamos visuomenės sveikatos tikslais nustatytos ribinės vertės, nepaiskite, todėl PAV ataskaitos dalis 4.7.2 Socialinė ekonominė aplinka nebuvó koreguojama.</p>
	<p>5. PAV ataskaitos dalis dėl monitoringo neatitinka PAV programos bei teisės aktų Nors 2014-03-25 PAV ataskaita monitoringo aspektui buvo papildyta, tačiau ji vis dar neatitinka tiek PAV programos, tiek ir PAV ataskaitos rengimo nuostatu priedo 7 p. reikalavimų.</p> <p>5.1. PAV ataskaitoje neliko informacijos dėl dirvožemio monitoringo</p> <p>Nors 2014-03-25 PAV ataskaita monitoringo aspektui buvo papildyta, tačiau ji vis dar neatitinka tiek PAV programos, tiek ir PAV ataskaitos rengimo nuostatu priedo 7 p. reikalavimų.</p> <p>5.1.1. PAV ataskaitoje neliko informacijos dėl dirvožemio monitoringo</p> <p>2013-11-18 PAV ataskaitoje buvo nurodyta, jog pagal 2009-09-16 Aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-546 patvirtintus Ūkio subjekto aplinkos monitoringo nuostatus (foliu – Monitoringo nuostatai) turi būti vykdomas i) taršos šaltinių išmetamu/ išleidžiamu teršalu monitoringas bei ii) poveikio aplinkos kokybei monitoringas, apimantis poveikio oro kokybei, paviršiniams ir požeminiam vandeniu bei dirvožemio monitoringą. Tuo tarpu 2014-03-25 PAV ataskaitos neliko informacijos apie dirvožemio monitoringą – jo privalomumą, stebėjimų periodiskumą, vietas, parametrus ir pan. Kitą vertus, PAV ataskaitoje pripažistama, kas poveikis dirvožemiu yra galimas tiek statybos, tiek ir ekstremalių situacijų metu. Tad informacijos apie dirvožemio monitoringą nebuvo išvada yra laikytiems PAV ataskaitos trūkumu bei PAV ataskaitos rengimo nuostatų priedo 7 p. reikalaujančio pateikti monitoringo planą, pažeidimu.</p> <p>5.2. Su technologinėmis nuotekomis išleidžiamu teršalu monitoringo metu privalo būti stebimos ir skendinčios medžiagos. PAV ataskaitos 7.2.2 skyriuje nurodoma, kad technologinėse nuotekose stebimi parametrai bus pH, SM, BDS7, ChDS, BN, BP. Šiuos parametrus būtina papildyti skendinčiomis medžiagomis, kurios priskirtos prie kontroluojamų parametrių PAV programos 7 skyriuje.</p> <p>5.3. Poveikio oro kokybei monitoringo metu privalo būti vykdomas ne tik azoto oksidų ir amoniako, bet ir kietujų dalelių monitoringas.</p> <p>PAV ataskaitos 7.2.3 skyriuje nurodoma, jog Planuojamos veiklos poveikio oro kokybei monitoringo metu bus stebima azoto oksidų ir amoniako koncentracijos, tačiau nebus vykdomas kietujų dalelių monitoringas. Tokia išvada daroma pasiremiant Monitoringo nuostatų 8.1.2 p. bei 2009 m. išleistos metodikos pagrindu atliktais oro taršos skaičiavimais, pagal kuriuos kietujų dalelių maksimali koncentracija sudaro $8,327 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ir todėl neviršija $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$ žemutinės vertinimo ribos. Tačiau šiuo pasiūlymu 2.1.2 (I) dalyje jau buvo minėta, kad oro taršos kietosiomis daleliomis aspektui būtina vadovautis būtent 1999 m. išleistos metodikos pagrindu atliktais bei 2013-11-18 PAV ataskaitoje pateiktais</p>	<p>5.</p> <p>5.1. Remiantis Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugpjūčio 16 d. įsakymu Nr. D1-546 8.5 punktu planuojamai ūkinė veiklai dirvožemio monitoringas neprivalomas.</p> <p>5.2. Kaip jau buvo pastebėta pasiūlyme, PAV ataskaitos 7.2.2 skyriuje nurodoma, kad technologinėse nuotekose stebimi parametrai bus pH, SM, BDS7, ChDS, BN, BP. Minėtas parametras trumpinys – „SM“ reiškia skendinčias medžiagas. Taigi, ūkio subjekto aplinkos monitoringo metrenyse su technologinėmis nuotekomis išleidžiamu skendinčių medžiagų stebėjimas jau buvo numatytas.</p> <p>5.3. Kaip buvo minėta pasiūlyme, oro taršos skaičiavimai atlkti remiantis 2009 m. išleistos metodikos pagrindu, pagal kuriuos kietujų dalelių maksimali koncentracija sudaro $8,327 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ir todėl neviršija $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$ žemutinės vertinimo ribos. Tuo remiantis kietujų dalelių monitoringo aplinkos ore vykdysti neprivaloma (žr.sk. 7.2.3). Tačiau atsižvelgus į visuomenės pasiūlymą PAV ataskaitoje rekomenduojama vykdysti šiuo teršalu monitoringą aplinkos ore. 2009 m. metodika vadovautis nurode Aplinkos apsaugos agentūra, taip pat savo pasiūlymuose ir sunteresuota visuomenė. Kietujų dalelių</p>

	<p>skaičiavimais. Pagal pastaruoju maksimali kietųjų koncentracija (be foninio užteršumo) sudaro $35,907 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (žr. 2013-11-18 PAV ataskaitos 4.2.6 lentelę) ir todėl viršija $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$ žemutinę vertinimo ribą. Tuo tarpu tokis viršijimas reiškia, jog pagal Monitoringo nuostatų 8.1.2 p. yra privaloma atlikti ir kietųjų dalelių monitoringą. Be to, tokią pareigą patvirtina ir PAV programa, kurios 7 skyriuje tiek amoniakas, tiek ir kietosios dalelės buvo nurodyta, kad bus kontroliuojami išmetami iš teršalų: amoniakas ir kietos dalelės.</p>	<p>koncentraciją skaičiuoti remiantis 1999 m. metodika nėra pagrindo (Žiūr. ataskymą p. 2.1.2. (i)). Kietųjų dalelių kontroliavimas iš taršos šaltinių yra numatytas PAV ataskaitos 7.2.2. skyriaus Taršos šaltinių išmetamų į aplinkos ora teršalų monitoringo plane. PAV programoje buvo nurodyta, kad bus kontroliuojami išmetami iš teršalų: amoniakas ir kietos dalelės.</p>
5.4. Kvapų monitoringas turėtų būti vykdomas visose kvapų emisijos vietose bei artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje	<p>PAV ataskaitos 7.2.5 skyriuje rekomenduojama vykdyti kvapų monitoringą taršos šaltinių išmetimino taškuose – oro valymo įrenginiuose. Kita vertus, kaip pripažinta PAV ataskaitoje, kvapai išsisiskiria ir iš mėsildės bei mėšlo krovos aikšteliuje. Nepaisant to, minėtose kvapų emisijos vietose kvapų monitoringas nenumatomas bei nėra argumentuojama, kodel šiuose taršos šaltinių išmetimo taškuose kvapų monitoringas netikslingas. Be to, įvertinus tai, kad [Planuojamos veiklos jtaikojančių veiksmų (žr. šiu pasiūlymų 2.1.3 dalį), kvapų monitoringas turėtų būti vykdomas ne tik visose kvapų emisijos vietose Žemės sklypo ribose, bet ir artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje. Pabrežina ir tai, kad kvapų monitoringo aspektu PAV ataskaitoje trūksta PAV ataskaitos rengimo nuostatu priedo 7 p. bei PAV programos 7 skyriuje nurodytų duomenų dėl kvapų stebėjimo periodiškumo ir parametru.</p>	<p>5.4. Vadovaujantis LR Aplinkos monitoringo įstatymo (Žin., 2006, Nr. 57-2025) 9 straipsnio 2 dalimi Ūkio subjektu aplinkos monitoringo programų turinį nustato Ūkio subjektu aplinkos monitoringo nuostatai (toliau – Nuostatai). Nuostatose ūkio subjektui reikalavimo vykdyti kvapų monitoringą nėra. Be to, kvapų monitoringas aplinkos ore apskritai nėra regamentuojamas teisės aktais. Taip pat Lietuvoje šiuo metu netgi nėra akredituotiems kvapus nustatyti galinčiosios laboratorijos. Taigi, remiantis aukščiau išdėstyta informacija, šiuo metu parentinių monitoringo programų kvapų aspektu nėra galimybės. Tačiau atsižvelgiant į visuomenės pastabas dėl kvapų monitoringo būtinybės, PAV ataskaitoje – rekomenduojama planuojamame objekte įdiegti vidinė kvapų kontrolės sistema, vykdyti kvapų monitoringą visuose taršos šaltinių išmetimo taškuose – paukščių ir mėsildės oro valymo įrenginiuose bei paukščių teritorijoje įrengti vėjarode, dėl kurios visiems būtų aišku ir suprantama, nuo kokio objekto gali skisti nemalonūs kvapai.</p>
6. PAV ataskaitoje trūksta reikšmingos informacijos dėl ekstremalių situacijų	<p>Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytių motyvus aktivaizdu, kad PAV ataskaitos dalis dėl monitoringo atitinka PAV programą ir yra parengta pagal teisės aktų reikalavimus.</p>	<p>6. Planuojamos veiklos analizė atlikta vadovaujantis 2002-07-16 aplinkos ministro įsakymu Nr. 367 patvirtintomis Planuojamos ūkinės veiklos galimų avarijų rizikos vertinimo rekomendacijomis R 41-02 (toliau – Rizikos vertinimo rekomendacijos).</p> <p>Pagal Rizikos vertinimo rekomendacijas atliktas avarinių ivykių pasekmui, greičio ir tikimybės klasifikavimas pagal rekomenduojamas skales, kurios naudojamos daugelyje rizikos vertinimo ataskaitų pasaulyje.</p> <p>Eksperту ataskaitos 3.1 skyriuje nurodytos pastabos dėl avarijų/techninių gedimų yra ivertintos ir pateiktos slk. 8.6 Prevencinės ir avarijų likvidavimo priemonės.</p> <p>Ekstremalių situacijų atveju aprašyti avarijų likvidavimo priemonės, kurios turi būti ir bus numatyti Ekstremalių situacijų valdymo plane. Sieros rūgšties išsiliejimo galimybė, prevencinės ir avarijų likvidavimo priemonės aprašyti slk. 8.6.1. Sieros rūgšties išsiliejimo</p>

	<p><i>užterštamas dirvožemį ir gruninį vandenį, tačiau nėra pagrindžiama, koks masto poveikis tokiais atvejais yra galimas;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>be to, 8.2 lentelėje teigama, kad yra galimi nedideli lokalūs taršos židiniai išsiliejus sieros rūgščiai, tačiau pasekmės dirvožeminiui būtų nežymios.</i> 8.6.2 skriučiai teigama, kad cheminių oro valymo įrenginių siurblio gedimo atveju <i>reikšmingesnio poveikio aplinkos orui nebūs.</i> Taip pat teigama, kad paukščių ligos židinio likvidavimo priemonės (be kita ko, užkrečto mėšlo nukenksminimas mėšlidėje vienu iš pasirinktų būdų: apdrojimais garais 70 °C temperatūroje, arba laidojimas 2 metru gylyje, arba sudėjimas į krūvas ir laikymas uždengus 42 dienas, kol temperatūra viduje pasieksia 20 °C) aplinkos, oro, vandens taršos rodiklius esą įtakos <i>nežymiai.</i> Vis tikt, PAV ataskaitoje ne tik nenurodoma, kas lalkytina nežymiu/nereikšmingu poveikiu ir pasekmėmis, bet ir kuo remiantis daromos atitinkamos išvados. <p><i>Atsižvelgiant į tai, siūloma nustatyti, ivertinti ir apibūdinti ekstremalių ir avarinių situacijų pasekmynų žmonėms ir gamtai mastą, taip pat pateikti atitinkamo vertinimo pagrindimą.</i></p>	<p>nežymios pasekmės dirvožeminiui pagrindžiamos tuo, kad sieros rūgštis sandėliuoja uždaroje patalpoje.</p> <p>Siurblio gedimo atveju nereikšmingas poveikis grindžiamas tuo, kad šis gedimas gali ir turi būti greitai pašalinamas.</p> <p>Atsižvelgus į pastabą dėl paukščių ligos židinio likvidavimo papildyta PAV ataskaitos skyriaus 8.6.4 dalis „Ekstremalių situacijų dėl paukščių ligų išvados“.</p>
	<p>7. PAV ataskaitoje ir jos priedose pateikiama neišsamai bei prieštaralinga informacija, susijusi su oro valymo įrenginiuose bei jų eksplotacija</p> <p>Pabrėžta ir tai, kad PAV ataskaitoje esanti su oro valymo įrenginiuose susijusi informacija nera išsamai bei neatitinkančia PAV ataskaitos priedeose nurodytu duomenų. Be to, esminiu neatitinkamų šiuo aspektu yra ir tarp atskirų PAV ataskaitos priedus sudarancių dokumentų.</p> <p>7.1. PAV ataskaitoje nepagrindžiama, kodėl cheminių oro valymo įrenginių eksplotacija yra patikimesnė nei biologinių</p> <p>PAV ataskaitoje teigama, jog cheminių oro valymo įrenginiu (2 alternatyva) eksplotacija yra patikimesnė nei biologiniu, tačiau nėra jokios informacijos apie cheminių ir biologinių valymo įrenginių eksplotacijos salygas, patikimumą bei šiu alternatyvų minėtais aspektais palyginimą.</p> <p>7.2. Yra esminią neatitinkamą tarp duomenų, pateikiamu PAV ataskaitoje ir jos prieduse</p> <p>PAV ataskaitoje nurodoma, kad Planuojamos veiklos oro valymo įrenginių techninės charakteristikos ir valymo proceso aprašymai yra pateikti priede Nr. 9 (anglių ir lietuvių kalbomis). Šio priedo 39 psl. yra pridėtas nepasirašytas, pavadinimo ir kitų įprastinių rekvizitų neturintis dokumentas anglų kalba (žr. šių pastulymu Priedą Nr. 2), o 40 psl. – dokumentas lietuvių kalba / vertimas (žr. šių pastulymu Priedą Nr. 3). Vis tikt, sulygintus šiuos du dokumentus, matyti, kad dokumente lietuvių kalba pateikiami iš esmės skirtinių skaičiai bei kita esminė informacija, nei ji nurodyta dokumente anglų kalba. Be to, pačioje PAV ataskaitoje pateikiami dar kiti duomenys tiems patiemams apibūdinti, pvz.:</p> <p>7.1.1. Skiriasi suvartojoamo vandens kiektai.</p> <p>PAV ataskaitos priedo Nr. 9 (39 psl.) dokumente anglų kalba nurodoma, jog 1 fermoje bus suvartojoama apie 6 649 m³/metus vandens, dokumente lietuvių kalba (40 psl.) nurodomas mažesnis kiekis – apie 5 121 m³/metus, tuo tarpu PAV ataskaitos 2.2.4.1 skyriuje teigama, jog pagal pateiktas valymo įrenginių techninės charakteristikas numatomas 1</p>	<p>7. PAV ataskaitoje ir PAV ataskaitos priedeose pateikta informacija patiksliant ir pakoreguota.</p> <p>7.1. Dėl eksplotacijos salygu ir patikumo</p> <p>Biologiniuo valymo metu naudojamos bakterijos. Kadangi tai yra gyvi organizmai jie gali būti jautrus tam tikroms aplinkos sąlygoms, kai tuo tarpu cheminiam valymui tos pačios aplinkos sąlygos išakos nedarytų. Pagal valymo įrenginių gamintojų rekomendacijas planuojant auginti didelį vištų kiekį į tuo pačiu išsisikiriant didesniams amoniako kiekui yra žymiai patikimiai įdiegti cheminius valymo įrenginius, kad užtikrinti nurodytą išvalymo efektyvumą. Biologiniuo valymo įrenginių rekomenduojami mažesnėse pakštūdėse.</p> <p>7.2 PAV ataskaitos Priedo Nr.9 dokumente yra pateikti cheminių ir biologinių oro valymo įrenginių technologinių proceso aprašymai bei šiu raštu patvirtinti vertimai į lietuvių kalbą.</p> <p>Šie aprašymai su techninėmis charakteristikomis, kaip jau buvo minėta 2014 m. balandžio 10 d. viešame susitikime su visuomenės, buvo pateikti gamintojų pačioje PAV proceso pradžioje su numatomais naudoti sieros rūgšties, vandens bei susidariusio amonio sulfato kiekiais.</p> <p>Kadangi išsisikirancio amoniako kiekiai PAV ataskaitoje buvo tikslinami ir perskaiciuojami, o išvestinių dydžiai, tokie kaip sunaudojamos sieros rūgšties ir vandens kiekis, taip pat susidariusius amonio sulfato kiekis cheminių oro valymo įrenginiuose priklauso nuo išsisikiriančio amoniako kiekio, todėl šiuo metu PAV ataskaitoje pateikti skaičiai skiriasi nuo ankstesnių variantų. Taip pat ir nuo pirminio varianto, pateikto PAV ataskaitos Priedo Nr. 9 anglų kalboje</p>

	<p>paukštidės valymo įrenginiuose sunaudojamo vandens kiekis bus 6 993 m³/metus. Pastarasis skaičius neatitinka abiejų nurodytų PAV ataskaitos priedų Nr. 9 sudarančių dokumentų.</p> <p>7.1.2. skirtiasi suvarojamos sieros rūgšties kiekiui.</p> <p>PAV ataskaitos priedo Nr. 9 (39 psli.) dokumente anglų kalba nurodoma, jog <i>1 fermeje</i> bus suvarojama apie 87 650 l sieros rūgšties, dokumente lietuvių kalba (40 psli.) nurodomas 3 kartus mažesnis kiekis – apie 26 467 l, tuo tarpu PAV ataskaitos 1.5 ir 8.2 skyriuose</p>	<p>versijoje. PAV ataskaitos Priedo 9 lietuviškoje versijoje (neoficialus vertimas) buvo išrašyta pastabą, kad sieros rūgšties ir vandens rūgštis aplašyme yra perskaiciuoti pagal amoniako kiekį, tuo tarpu prieš pateikto anglų kalbos aprašymo skaičiavimai nebuvuo koreguoti.</p> <p>Atsižvelgus į suinteresuotos visuomenės pasiūlymus PAV ataskaitos Priede Nr. 9 pateikiami INNO oro valymo įrenginių gamintojo pasiražytai raštai su technologinės schemas aprašymu ir sunaudojamais vandens ir sieros rūgšties kiekiais bei susidarančiais amonio sulfato/amoniakino vandens kiekiais pagal PAV ataskaitoje nurodytus patikslintus išvalomo amoniako kiekius iš paukštidių ir mėsičių, išskaitant oficialius patirintus vertimus į lietuvių kalbą.</p> <p>Pažymime, kad sieros rūgšties, vandens ir susidariusio amonio sulfato/amoniakino vandens kiekiai yra išvestiniai dydžiai ir salygojami išsisiskiriančio ir išvalomo amoniako kiekio.</p> <p>Pradiniai teršalų išvalymo efektyvumo duomenys, kurie buvo naudojami atliekant teršalų skaičiavimus ir taršos modeliavimą nepasikeitė, todėl galutinėmis išvadoms įtakos neturėjo.</p>
--	---	--

	<p>teigiamą, jog oro valymo įrenginiuose gali būti sunaudojama apie 247,51 t, kas sudaro 134,52 m³ sieros rūgštės ir atitinka 134 520 l/metus visose 4 fermose arba 33 630 l/metus 1 fermoje. Atkreipiantas dėmesys, kad šis PAV ataskaitoje nurodomas suvartojamos sieros rūgštės kiekis beveik 3 kartus mažesnis, nei jis nurodomas PAV ataskaitos priede Nr. 9 (psl. 39) esančiam dokumente anglų kalba;</p> <p>7.1.6. skirtiasi išleidžiamo tirpalo (amonio sulfato) kiekis.</p> <p>PAV ataskaitos priedo Nr. 9 (39 psl.) dokumente anglų kalba nurodoma, jog <i>I fermeje</i> susidarys 1 265 m³ amonio sulfato/muotekų, dokumente lietuvių kalba (40 psl.) nurodomas, kad šiek tiek didesnis kiekis amonio sulfato/muotekų, t.y. 1 852 m³, susidarys ne 1, o visose <i>4 fermose</i>, kas atitinka 463 m³ vienai paukštidelei, tuo tarpu PAV ataskaitos 2.2.4.1 skyriuje teigjama, jog 1 paukštidei išleidžiamo tirpalo (amonio sulfato) kiekis bus vos 344 m³/metus. Šis PAV ataskaitoje nurodomas kiekis yra beveik 4 kartus mažesnis už tą, kuris nurodomas PAV ataskaitos priede Nr. 9 (psl. 39) esančiam dokumente anglų kalba.</p> <p>Tad PAV ataskaitoje pateikiami 3 kartus mažesnis suvartojamos sieros rūgties kiekis bei 4 beveik kartus mažesnis išleidžiamo amonio sulfato kiekis, nei jie nurodyti prie PAV ataskaitos kaip priedas Nr. 9 (39 psl.) pridėtame dokumente anglų kalba bei būtent pagal šiuos ženkliai mažesnius kiekius PAV ataskaitoje numatytos rezervuarų talpos. Be to, akivaizdu, jog šio dokumento lietuviška versija (40 psl.) nėra tikslus ir tuo labiau teisingas jo vertimas. Tokie esminiai neatitinkamai (susistemintai nurodyti lentelėje žemiau) tarp dokumentų ir pateikiamas informacijos, kurios pagrindu atlkti skaičiavimai, modeliavimai ir pan., kelia pagrįstų abejonių PAV ataskaitoje pateiktos informacijos, skaičiavimų ir išvadų pagrįstumų.</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Parametras</th><th>Priede Nr. 9, psl. 39 (dokumente anglų kalba)</th><th>Priede Nr. 9 psl. 40 (dokumente lietuvių kalba)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Suvartojamo vandens kiekis vienoje fermoje (m³ per metus)</td><td>6 649</td><td>5 121</td></tr> <tr> <td>Sieros rūgštės suvartojimas vienoje fermoje (l per metus)</td><td>87 650 l</td><td>26 467 l</td></tr> <tr> <td>Išleidžiamas amonio sulfatas vienoje fermoje (m³ per metus)</td><td>1 265</td><td>463</td></tr> </tbody> </table>	Parametras	Priede Nr. 9, psl. 39 (dokumente anglų kalba)	Priede Nr. 9 psl. 40 (dokumente lietuvių kalba)	Suvartojamo vandens kiekis vienoje fermoje (m ³ per metus)	6 649	5 121	Sieros rūgštės suvartojimas vienoje fermoje (l per metus)	87 650 l	26 467 l	Išleidžiamas amonio sulfatas vienoje fermoje (m ³ per metus)	1 265	463	<p style="text-align: right;">Pasiūlymu įvertinimas:</p> <p>(i-ii) Pasiūlymas priimtas - PAV ataskaitos priede Nr.9 pateikiami INNO patvirtinti garantiniai raštai ir aprašymai (iskaitant oficialius vertėjo patvirtintus vertimus i lietuvių kalba) su aukščiau nuo dyda informacija :</p> <ul style="list-style-type: none"> - idiegiant paukštidių cheminio oro valymo įrenginius; - idiegiant paukštidių biologinio oro valymo įrenginius; - mėsielėje jodiegiant atskirius cheminių oro valymo įrenginius. <p>Neatritikimai tarp PAV ataskaitos dokumentų, pateiktų priešais, yra pašalinti, duomenys apie išvestinius dydžius patiksinti.</p>
Parametras	Priede Nr. 9, psl. 39 (dokumente anglų kalba)	Priede Nr. 9 psl. 40 (dokumente lietuvių kalba)													
Suvartojamo vandens kiekis vienoje fermoje (m ³ per metus)	6 649	5 121													
Sieros rūgštės suvartojimas vienoje fermoje (l per metus)	87 650 l	26 467 l													
Išleidžiamas amonio sulfatas vienoje fermoje (m ³ per metus)	1 265	463													
2.	<p>UAB „Baltijos mineralinių vandenų</p> <p>I. PAV ataskaitoje neigyrentinti saugilis atstumai nuo paukščyno iki gyvenamujų vietovių bei pramonės ir visuomeninės paskirties objektų</p> <p>1.1. Tarsišos šaltinių skliaudai viršija ketinamos vykdysti veiklos teritorijos ribas</p>	<p>8.</p>	<p>1.1. Planuojamos ūkinės veiklos išakojamo kvapo skliaudos modeliavimas parodė, kad ribinė kvapo koncentracija gali būti viršijama už paukščyno teritorijos ribų 1-os alternatyvos atveju, t.y.</p>												

<p>kompanija „Mažeikių g. 4, LT-87101 Telšiai, pastabos 2014-04-09 (UAB „Ardynas“ gaautos 2014-04-10)</p>	<p>SAZ autumas negali būti mažinamas ir dėl to, jog ketinamos vykdyti veiklos subjektas neužlikrins visuomenės sveikatos saugos. Šia faktais patvirtintas ir PAV ataskaitoje, kur deklaruojama, jog tam tikri taršos šaltiniai viršys leistinams, Pvz. kvapų intensyvumas už paupšymo teritorijos gali siekti 23 OU/m³ Gaudikaičių k. Notariškės g. 10 OU/m³, teisės aktais nustatyta leistina norma iki 8 OU /m³ (199 l.). Be to PAV ataskaitos 194 lape nuodoloma, jog ataskaitos 4.9.3.3.4 skyriuje nagrinėjama kvapo įtaka aplinkinėms teritorijoms. Deja , šio skyriaus ir atitinkamos analizės nerasta (nepateikta), taigi šis faktas rodo, ne ką kita kaip sieki klaidinti ir suklaidinti asmenis, kurie siūlyterestoti, jog ketinamos vykdyti veiklos nebūtų neigiamas. Atkreiptinas dėmesys, jog planuojamos ūkinės veiklos „Vištų dedeklių auginimo Gaudikaičių k. Degaicių sen. Telšių raj.“ Poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos eksperčiés akto 10 lape eksperimentuodė, jog už teritorijos ribų kvapų intensyvumas viršija leistinas normas ir tai sudaro 16 OU/m³, taigi visa tai rodo, jog šie teršalai viršija ir viršys keletą kartų nustatytas leistinas normas.</p> <p>Be to mėšlas iš mėsičių bus išvēžamas 6 mėn. per metus (nuo 04.01 – 06.15 ir 11.15), 132 dienas per metus, taigi akivaizdu, jog mėšlo krovimo metu kvapų intensyvumas bus maksimalus ir neleistinas pagal nustatytas normas. Pažymėtina, jog šiuo metu (mėšlo krovimo metu) nėra analizuojamas nei nevertinama aplinkos tarša mėšlo krovimo metu, tame tarpe ir kvapų neigiamas poveikis. Akivaizdu, kad daugiau kaip 132 dienas per metus aplinkos orą gadius ne tik kvapai, bet ir kitai teršalai (amoniakas, azoto monoksidas, kietosios dalelės ir kt.), taigi i aplinką išskirkis be jokių ribojimų įvairūs teršalai, o aplinkos ,maksimalus-momentinis užteršumas iš mėsičių bus daugiau kaip 132 d./metus.</p>	<p>auginant vištąs dedekles 4 vištides, nenumatant susidarančių aplinkos oro teršalų valymo. Todėl PAV ataskaitos 4.9.6.4. „Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo išvados“ išvadoje nurodoma, kad planuojamos ūkinės veiklos poveikį aplinkai mažinanti priemonių 1 alternatyva yra neigvendintina, nes artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje būty viršijamos aplinkos taršos veiksniai teisės norminiuose aktuose gyvenančiai aplinkai ir (ar) visuomeninės paskirties pastatų aplinkai nustatytos ribinės taršos vertės.</p> <p>Planuojamos ūkinės veiklos įtakojo kvapo skliaudos skaičiavimo rezultatai rodo, kad 2-os ir 3-čios poveikį aplinkai mažinančių priemonių alternatyvos atvejais (t.y. numatācius ir igyvendinimus aplinkos oro taršos sumažinimo priemones, t.y. mėšlo džiovinimą ir teršalų valymo irenginius) maksimali koncentracija 11,35 OU/E/m³ vienos valandos vidurkio intervalo gali būti fiksuojama tik planuojamos ūkinės veiklos teritorijos ribose (greta planuojamos mėsičės). Ties sklypo ribomis kvapo koncentracija nepasieks ribines 8 OU/E/m³ kvapo vertės. Artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje, pietinėje paukštyno pusėje, suminė kvapo koncentracija gali siekti iki 2,0 OU/E/m³. Gaudikaičių gyv. Notarškės g. gyvenamoje aplinkoje koncentracija gali siekti apie 1,0 OU/E/m³. Todėl, iigyvendinant 2-ąją ar 3-ąją planuojamos ūkinės veiklos poveikį aplinkai mažinančių priemonių igyvendinimo alternatyvą, pagal prognozuojamus kvapo skliaodus rodiklius planuojamai ūkinėi veiklai sanitarinės apsaugos zonos ribas galima nustatyti sutardinant su UAB „Anulėnų paukštynas“ ženčių sklypo ribomis, kaiš ir yra pasiūlyta PAV ataskaitos 4.9. skyriaus „Visuomenės sveikata“ 4.9.6.4. punkte „Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo išvados“.</p> <p>Siekiiant paskaičiuoti ir ivertinti, kiek planuojama ūkinė veikla (2 ir 3 alternatyvos) įtakotų į šiuo metu esamą kvapo foną, buvo atlitti kvapo koncentracijos matavimai Telšių būtininių nuotekų valymo irenginių sklypo ribose. Buvo atliktas abiejų ūkininių veiklų (planuojamos ūkinės veiklos 2 ir 3 alternatyvų bei Telšių būtininių nuotekų valymo irenginių) kvapo skliaudos modeliavimas. Gauti modeliavimo rezultatai parodė, kad didžiausia kvapo koncentracija, t.y. 23,6 OU/E/m³ galėtų būti tik Telšių nuotekų valymo irenginių sklypo ribose. Prie labiausiai į šiaure nutolusios sklypo ribos (arčiausiai Gaudikaičių gyv.) kvapo koncentracija siekia apie 1,78 OU/E/m³, prie pietinės sklypo ribos apie 3,29 OU/E/m³. Rytinėje sklypo pusėje link Telšių miesto nuotekų valymo irenginių apskaičiuota kvapo koncentracija - apie 3,9 OU/E/m³, prie vakarinės sklypo ribos apie 3,4 OU/E/m³ (žr. 4.9.18 ir 4.9.19 pav.) Pagal aukščiau išdėstyta informaciją vertiname, kad Lietuvos higienos normoje HN 121:2010 „kvapo koncentracijos vertė gyvenamosių aplinkos ore“ gyvenamajai aplinkai ir (ar) visuomeninės paskirties</p>
--	--	--

	<p>Ypač svarbu, jog PAV ataskaitos rengėjas nutylį ypač svarbiaj aplinkybę, kuri iš esmės itakoja ir išakos aplinkos oro taršą. Kaip matyti iš PAV ataskaitos, joje nurodomi esminiai taršos šaltiniai: 1) vištinių (keturios) ir 2) mėslių. Deklaruojama ir PAV ataskaitoje nurodoma, jog teršalai bus valomai ir išvalomi (tam tikromis procentinėmis išraiškomis priklausimai nuo naudotinė technologijų – cheminis ar biologinis oro valymas). Deja, nėra patiekiamą kartu su PAV ataskaita jokie įrodymai bei duomenys, kokios bus naudojamos technologijos (iengimai), lytinamo veikimo garantijos, gamintoju, ispareigojimai, jog teršalai sklisiantys iš mėslių bus išvalyti iki deklaruojamų. Atkreiptinas dėmesys, jog PAV ataskaitos priede Nr. 9 deklaruojama, jog teršalai patenkantys i aplinką iš vištinių bus valomai INNO gamintojo sumontuotas oro valymo iengimais. Taigi akivaizdūr aštu. jog teršalai iš mėslių netgi nebūs valomi ir išvalomi kaip nurodyta PAV ataskaitos 94 lape. Taigi dėl šios priežasties jokia ketinama vykdysti veikla nėra galima nurodytoje teritorijoje.</p> <p>PAV ataskaitos lentelėje 4.2.16. „Tarša i aplinkos orą“ 2 ir 3 alternatyvos atvejais nėra ištraukta azoto oksidų tarša, išskirianti iš mėslių (601A) ir nevaloma oro valymo ienginiuose 5,175 t/metus.</p> <p>Eksperai abejojo dėl probiotikų naudojimo ir poveikio vertinimo aplinkos komponentams dėl kvapų sumažinimo, todėl būtina panagrinėti kitas alternatyvas.</p> <p>Nepaskaičiuota ir nenurodyta kokie kiekių bus išmesti i aplinką mėšlo krovimo metu, t.y. iš mėslių, akivaizdu, kad tokie paskaičiavimai rodytu ir parodytu, jog šis teršalas mėšlo krovimo metu ypač neigiamai veiks žmonių sveikatą.</p>	<p>pastatų aplinkai nustatyta ribinė taršos vertė, t. y. 8 OU/E/m³ tiesiui sklypo ribomis ir gyvenamojo aplinkoje nebus virsijama.</p> <p>Atsižvelgus į pasiūlymą PAV ataskaitos priede Nr. 9 yra pateikt INNO oro valymo ienginių garantiniai raštai dėl teršalų, išskirkiriančiu ne tik iš 4 paukštidių, bet ir iš mėslių, išvalymo efektyvumo bei šiu raštų patvirtinti vertimai į lietuvių kalba.</p> <p>Taip pat atsižvelgus į visuomenės pasiūlymus ir siekiant užtikrinti patikimesnį ir efektyvesnį oro taršos mažinimą iš mėslių numatomis aiskiri cheminių oro valymo ienginių, į kuriuos vėdinimo sistemos bus tiesiogiai nukreipiamas visas oras iš mėslių, taip pat ir mėslo krovos metu. Mėšlo krova bus vykdoma mėslių viduje ir teršalai į aplinką be valymo nepatekės. Teršalų, kurie patekė į aplinką po valymo ienginių įtaka skaičiavimuose ir oro taršos modeliavime yra įvertinta (taršos šaltinis Nr.101). Pagal atlikus oro taršos modeliavimo rezultatus 2-os ir 3-čios alternatyvos atvejais įvertinus atskirus mėslių cheminius oro valymo ienginius maksimalios pažeminės aplinkos oro teršalų koncentracijos neviršys teisės aktais nustatytu ribinių verčių, todėl nesikeičia ankščiau padarytos išvados dėl galimybės SAZ sutapatinoti su sklypo riba.</p> <p>Azoto oksidų tarša iš mėslių taip pat yra įvertinta skaičiavimuose, o teršalų sklaidos modeliavimo metu yra atliekama azoto oksidų konversija į azoto dioksidą ir rezultate gaumamos azoto dioksido koncentracijos aplinkos ore. Azoto oksidų valymas oro valymo ienginiuose nėra numatomas, kadangi šio teršalo įtaka pagal apskaičiuotas pažemines koncentracijas nesieka ribinių verčių.</p> <p>Objekte planuojamas probioriku naudojimas yra numatyta kaip papildoma poveikio mažinimo priemonė, kurios pagalba gali būti ženkliai (net iki 10 kartų pagal parodomųjų bandymų metu gautus rezultatus) Tačiau kaip ir paminėta, kadangi kol kas Lietuvoje atlikti tik parodomieji kompleksiniai bandymai, todėl probiotinių kompozicijų naudojimas nebuvuo pasiūlytas kaip pagrindinė poveikio mažinimo priemonė, o planuojama kaip papildoma kartu įdiegiant ir oro valymo ienginius.</p> <p>Nors skaičiavimuose teršalų sumažėjimas kiekybiškai nėra įvertintas, akivaizdu, kad naudojant probiotines kompozicijas tarša objektė dar sumažės.</p> <p>Vadovaujantis teisės aktais, reglamentuojančiais sanitarinės apsaugos zonų nustatymo prievoles ir tvarką, pramonės įmonės, planuojamos veiklos gretimybėse vykdancios ūkinės veiklas, taip pat privalo nusistatyti sanitarinės apsaugos zonas ribas bei įregistruoti specialiasias žemės naudojimo salygas, bei neviršyti norminių teisės</p>
--	---	---

	<p>(2.6)-A4-445. Nepaisant to, šis trūkumas PAV ataskaitoje nėra ištaisyta – nėra įvertintas planuojamos veiklos ir gretimų triukšmo šaltinių (pvz., Teisių miesto valymo įrenginių) suminis triukšmo lygis bei sisteminių/komplektinių poveikis visuomenės sveikatai, be kita ko, atitinkamai nepatiksliinti triukšmo žemėlapiai;</p>	<p>aktais leidžiamu ribinių triukšmo dydžių ties savo SAZ riba bei gretimybėse. Šios imonės privalo užnirkinti, kad jų ūkinės veiklos įtakojamas triukšmas už ju SAZ ribu (o jei jų nėra, už imonės Žemės sklypo ribu) neviršytu leidžiamu ribinių triukšmo dydžiu.</p> <p>PAV ataskaitos 5 priede pateikti triukšmo matavimo protokolai, kuriuose nurodyta, kad yra išmatuotas transporto ir kitas aplinkos triukšmas. Tai yra bendras foniinis triukšmas, kuri sudaro ir gretutinių įmonių triukšmas. PAV ataskaitoje atlikus esamos situacijos triukšmo modeliavimą pagal 2013 m. vidutinius metinius paros eismo srautus ir palyginus su išmatuotu foniniu triukšmo lygiu, rezultatai skiriasi nežymiai. Tuo remiantis daroma išvada, kad foninis triukšmo lygis nagrinėjamoje teritorijoje iš esmės yra formuojamas pravažiuojančio transporto, tačiau ne gretimų įmonių.</p> <p>Vietovėje atlkti triukšmo matavimai rodo, kad vietovės triukšmo aplinką labiausiai veikia transporto, važiuojančio Šiaulių plentu bei Subedžio gatve, keliamas triukšmas. Transporto keliamas triukšmas turi neviršyti Lietuvos higienos normoje HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuojuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ (toliau - HN 33:2011) gyvenamajai aplinkai ir (ar) visuomeninės paskirties pastaru aplinkai nustatytyų ribinių taršos verčiu. Vadovaujantis Triukšmo valdymo įstatymo 10 ir 13 straipsniais, valdyti transporto keliamą triukšmą yra Sustiekimo ministerijos ir Savivaldybių institucijų kompetencija.</p> <p>Triukšmo skliaudos skaičiavimui nustatyta, kad planuojamos ūkinės veiklos įtakojamas triukšmas už Žemės sklypo ribų neviršys didžiausių leidžiamų ribinių dydžių. Todėl nedarys esminio poveikio už Žemės sklypo ribų esančiai akustinei aplinkai.</p>	<p>Šiuo metu PAV ataskaitoje vertinant triukšma yra pateikta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - esamo išmatuoto foninio triukšmo, kuri sudaro ir gretimų įmonių triukšmas, lygiai; - apskaičiuotas planuojamos ūkinės veiklos triukšmo lygis, ivertinant planuojamas ūkinės veiklos bei perspektyvinį veiklų stacionarius ir mobilius triukšmo šaltinius sklypo ribose; - apskaičiuotas esamas transporto triukšmo lygis pagal 2013 metų vidutinius metinius paros eismo srautus Subedžio g. (161) ir Šiaulių pl. (A11); - apskaičiuotas prognozuojamas transporto triukšmo lygis įvertinus vidutinius metinius paros eismo srautus Subedžio g. (161) ir Šiaulių pl. (A11) pridėjus planuojamas ūkinės veiklos transporto srautus. <p>Esamas foniinis išmatuotas aplinkos triukšmo lygis, esamas foninis apskaičiuotas transporto triukšmo lygis, planuojamos ūkinės veiklos triukšmo lygis ir galima planuojamos ūkinės veiklos įtaka esamam išmatuotam ir apskaičiuotam triukšmo lygiui pateikti PAV ataskaitos</p>
--	--	--	---

	<p>Lentelėje 4.9.22. Pateiktas paaiškinimas, kad matematiškai triukšmo lygiai nesisumuoją, jie išreiškiami logaritminiuje skaleje (žr. 4.9.15 pav. ir išaiškinimą šalia).</p> <p>Papildomai suformuota lentelė 4.9.23, kuriuo pateikti esamo transporto strauto ir proguozuojamo transporto strauto, pridėjus planuojamos ūkinės veiklos triukšmo lygias.</p> <p>Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodiniu nurodymu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. V-49I, 4 punktas nurodo, kad poveikio visuomenės sveikatai vertinimas gali būti kompleksinis arba specialius.</p> <p>4.1. papunktis nurodo, kad kompleksinis poveikio visuomenės sveikatai vertinimas – visų arba kelių visuomenės sveikatai darančių įtaką veiksnį ir/ar visuomenės grupių analizė bei poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitos pateikimas.</p> <p>PAV ataskaitos 4.9. skyriuje „Visuomenės sveikata“ yra atlikta kompleksinio poveikio visuomenės sveikatai vertinimas, t.y. visų visuomenės sveikatai darančių veiksnį ir visuomenės grupių analizė.</p>
II.	<p>2.1 Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos sveikatai vertinimo 24 straipsnio 2 dalis nurodo, kad ūkinė veikla, kuriai nustatomos sanitarinės apsaugos zonas, sanitarinės apsaugos zonas ribų dydžius nustato Vyriausybė. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ar planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procesų metu, įvertinus konkretių ūkinės veiklos galimą poveikį visuomenės sveikatai, Vyriausybės patvirtinti sanitarinės apsaugos zonas ribų dydžiai gali būti sumažinti. Istatymo 3 dalis nurodo, kad planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ar planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procesų metu, atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinima, įvertinus konkretių ūkinės veiklos galimą, poveikį visuomenės sveikatai, gali būti nustatyti kitokie negu Vyriausybės patvirtinti sanitarinės apsaugos zonas ribų dydžiai. Negrinėjamu atveju SAZ ribų dydis nustatomas atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinima, kuris yra PAV proceso dalis.</p> <p>Sanitarinė apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklių, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. rugpjūčio 19 d. įsakymu Nr. V-586 (toliau - Taisyklys), 3 punkte nurodoma, kad SAZ ribos turi būti tokios, kad taršos objekto keliamai cheminė, fizinių aplinkos oro tarša, tarša kvaipais ar kita tarša, kurios rodiklių ribinės vertės reglamentuotos teisės norminiuose aktuose, už SAZ ribų neviršytų teisės norminiuose aktuose gabenamajai aplinkai ir (ar) visuomeninės paskirties pastatų aplinkai nustatyty ribinių taršos verčią. Taršos veiksnų skliaudos skaičiavimai patvirtinti, kad objekto</p>
9.	<p>II.SAZ nustatymo būtinumas dėl kitų pagrindų (3000-5000 m. atstumu)</p> <p>2.1. SAZ nustatymas ne mažesniu kaip 1000 m. atstumu privalomas dėl kitų pagrindų</p> <p>2012-06-21 Žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-473 patvirtintu Paukštiniukystės ūkių technologiniu projektavimo taisyklį ŽU TPT 04:2012 24 p. paukštiniukystės ūkių nuo gyvenviečių ir visuomeninės paskirties statinių turi būti atskirti SAZ, vadovaujantis Specialiųjų žemės ir miško naudojimo salygų reikalavimais. Tuo tarpu 1992-15-12 Vyriausybės nutarimu Nr. 343 patvirtintu Specialiųjų žemės ir miško naudojimo salygų 73 p. numato, kad nuo pastatų, kuriuose laikomos vištos, attinkamčios ne mažiau kaip 300 sutartinių gyvulių, turi būti nustatoma 1000 m dydžio SAZ. Akiavaizdu, jog ketinamoms vykdyti veiklos subjektas statys naujas statinius, todėl besalygiškai turi būti taikomas šis specialusis teisės aktas.</p>

	<p>keliamą cheminę, fizikinę aplinkos oro taršą, taršą kvapais ties žemės sklypo, kuriame planuojama ūkinė veikla, ribomis neviršija rodiklių ribinių verčiu, reglamentuotų teisės norminiuose aktuose, todėl SAZ ribas galima nustatyti sutapatinant su šio žemės sklypo ribomis.</p> <p>Pasiūlymas planuojamai ūkinė veikla SAZ ribas dižinti iki 3000-5000 metrų nėra pagrįstas teisės aktų normomis, be to, atliktu taršos vertinimų duomenys parvirstina, kad reikalavimas nustatyti tokio dydžio SAZ yra neadekvatus.</p>
	<p>2.2. SAZ nustatymo privalomumas ne mažesniu kaip 1000 m. atstumu dėl vandens grežinų gretumumo</p> <p>UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija“ priklausanti gėli geriamojo vandens vandenvietai ir Tichės mineralinio vandens sanitarinė apsaugos zona yra įsteigta ir įregistruota Žemės gelinių registre dar 2005-11-21. Tichės mineralinio vandens grežinio centro koordinatės LKS-94 sistemoje yra X-6208554 ir Y-3899998. Šio mineralinio vandens vandenvietai prisikirta I uždarumo grupei. Jai pagal HN-44:2003 paskaičiuota SAZ (sanitarinė apsaugos zona) susidedanti iš 3 juostų. SAZ pirmosios (griežto režimo) juostos plotis ne mažiau 5 m. SAZ antroji (mikrobines taršos aprūpimo) juosta paskaitiuta 30-35 plėčio. SAZ trečioji (cheminės taršos aprūpimo) juosta sudaryta tik iš vieno bendro sektoriaus – 3b (juostos ribos nuo griežinio nutolusios 980-1700 m atstumu).</p> <p>Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 343 „Dėl specjaliųjų žemės ir miško naudojimo salygu „Pavojingų atlieku laikinojo saugojimo aikštelės ir surinkimo punktai bei jų sanitarinės apsaugos zonas“ skyrius 205 punktas nurodo, jog įrengti pavojingų atlieku laikinojo saugojimo aikštelių draudžiama visose vandenviečių ir mineralinių šaltinių sanitarinėje apsaugos zonoje. Suinteresuotas asmuo 2013 m. gruodžio 16 d. savo pastabose – išvadose nurodė, jog ketinamos vykdysti veiklos teritorijoje yra vandens grežiniai „Tichė“ ir AB „Žemaitijos pienas“ (PAV ataskaitos 75 lapas), o 206 punkte numatyta, jog gyvenamajei kvartalai, gyvenvietės, sodybos negali būti arčiau kaip 500 m atstumu nuo pavojingų atlieku saugojimo aikštelėlių (punktų).</p> <p>III. Valymo įrengimų gamintojas INNO nepateikia jokios garantijos dėl aplinkos oro taršos išvalymo sklidančio iš mėsliidės.</p> <p>3.1 Gamintojas INNO neįspareigoja ora išvalyti iš mėsliidės</p> <p>Šie teoriniai paskaičiavimai yra niekiniai, melagingi ir nepatikimi, kadangi pats įrengimų gamintojas INNO neįspareigoja ir nepateikia jokių garantijų dėl aplinkos oro išvalymo, kurie susidarytų mėsliidėje. Visiškai neatšiu kokiais faktais ir aplinkybėmis PAV ataskaitoje nurodoma, jog teršalai iš mėsliidės bus išvalomi, akiavizdu kad oro tarša mėsliidėje nebus valoma, ši išvara grindžiama, tuom, kad nėra pateikta jokių duomenų, įrodymų, kad gamintojas INNO ar kiti gamintojai pateiktų garantijas, deklaracijas ar/ir kitokius dokumentus, kurie patvirtintų deklaracija, t.y. priede Nr. 9 nurodoma, jog bus oras valomas tik iš keturių vištidižų. Taigi visi teršalai, tame tarpe visas iš mėsliidės amoniako kiekis – 17.242 t/metus paklius į aplinkos orą. Taigi tokia apimtimi, netgi sutinkant su pateiktais PAV ataskaitos rengėjo teršaly skaičiavimais, del teršaly susidarysiantį</p>
	<p>2.2. SAZ nustatymo privalomumas ne mažesniu kaip 1000 m. atstumu dėl vandens grežinų gretumumo</p> <p>UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija“ priklausanti gėli geriamojo vandens vandenvietai ir Tichės mineralinio vandens sanitarinė apsaugos zona yra įsteigta ir įregistruota Žemės gelinių registre dar 2005-11-21. Tichės mineralinio vandens grežinio centro koordinatės LKS-94 sistemoje yra X-6208554 ir Y-3899998. Šio mineralinio vandens vandenvietai prisikirta I uždarumo grupei. Jai pagal HN-44:2003 paskaičiuota SAZ (sanitarinė apsaugos zona) susidedanti iš 3 juostų. SAZ pirmosios (griežto režimo) juostos plotis ne mažiau 5 m. SAZ antroji (mikrobines taršos aprūpimo) juosta paskaitiuta 30-35 plėčio. SAZ trečioji (cheminės taršos aprūpimo) juosta sudaryta tik iš vieno bendro sektoriaus – 3b (juostos ribos nuo griežinio nutolusios 980-1700 m atstumu).</p> <p>Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 343 „Dėl specjaliųjų žemės ir miško naudojimo salygu „Pavojingų atlieku laikinojo saugojimo aikštelės ir surinkimo punktai bei jų sanitarinės apsaugos zonas“ skyrius 205 punktas nurodo, jog įrengti pavojingų atlieku laikinojo saugojimo aikštelių draudžiama visose vandenviečių ir mineralinių šaltinių sanitarinėje apsaugos zonoje. Suinteresuotas asmuo 2013 m. gruodžio 16 d. savo pastabose – išvadose nurodė, jog ketinamos vykdysti veiklos teritorijoje yra vandens grežiniai „Tichė“ ir AB „Žemaitijos pienas“ (PAV ataskaitos 75 lapas), o 206 punkte numatyta, jog gyvenamajei kvartalai, gyvenvietės, sodybos negali būti arčiau kaip 500 m atstumu nuo pavojingų atlieku saugojimo aikštelėlių (punktų).</p> <p>III. Valymo įrengimų gamintojas INNO nepateikia jokios garantijos dėl aplinkos oro taršos išvalymo sklidančio iš mėsliidės.</p> <p>3.1 Gamintojas INNO neįspareigoja ora išvalyti iš mėsliidės</p> <p>Šie teoriniai paskaičiavimai yra niekiniai, melagingi ir nepatikimi, kadangi pats įrengimų gamintojas INNO neįspareigoja ir nepateikia jokių garantijų dėl aplinkos oro išvalymo, kurie susidarytų mėsliidėje. Visiškai neatšiu kokiais faktais ir aplinkybėmis PAV ataskaitoje nurodoma, jog teršalai iš mėsliidės bus išvalomi, akiavizdu kad oro tarša mėsliidėje nebus valoma, ši išvara grindžiama, tuom, kad nėra pateikta jokių duomenų, įrodymų, kad gamintojas INNO ar kiti gamintojai pateiktų garantijas, deklaracijas ar/ir kitokius dokumentus, kurie patvirtintų deklaracija, t.y. priede Nr. 9 nurodoma, jog bus oras valomas tik iš keturių vištidižų. Taigi visi teršalai, tame tarpe visas iš mėsliidės amoniako kiekis – 17.242 t/metus paklius į aplinkos orą. Taigi tokia apimtimi, netgi sutinkant su pateiktais PAV ataskaitos rengėjo teršaly skaičiavimais, del teršaly susidarysiantį</p>

mėslidėje neišvalymo papildomai į aplinkos orą pateks 17,242 t/metus teršalų (amoniuo, kietuių dalelių).

11.	<p>IV. Valymo įrengimai INNO neveiks del skirtinų Lietuvos ir Olandijos klimatinės salygy</p> <p>4.1 Oro valymo įrengimai nepriatyktyti veikti Lietuvos oro klimato salygomis</p> <p>INNO garantiniame rašte nenurodyta, o ir pats ketintinos veiklos vykdymas nenurodo prie kokiu klimatinės salygy, ypač oro temperatūrinų salygų gali tinkami veikti INNO firmos oro valymo įrengimai vištideše, todėl garantijos nurodantios, kad įrengimai išvalys teršalus vištideše iki deklaruojamu:</p> <p>a) Cheminiai – amoniaką - 90 proc.; kietasis daileles – 35 proc.; kvapus – 40 proc. Biologiniai – amoniaką - 70 proc., kietasis daileles – 75 proc., kvapus – 45 proc. Yra nepagrūstos. Atkreiptinas dėmesys, jog oro valymo įrengimų efektyvumas priklauso nuo daugelio veiksnų ir faktorių, ypač svarbios iš aktualios gamtinės salygos. Iš pateikto garantinio rašto (priedas Nr. 9) nėra matyti (nenurodoma) prie kokų oro (lauko) temperatūros salygų gali veikti valymo įrengimai, kaip pagrindinės jų veikimo salygos, todėl nėra ir negali būti jokių garantijų, jog tokie įrengimai tinkamai veiks Gaudikaičių k. Telšių raj.</p> <p>Pažymetina, kad Olandijoje vidutinė oro temperatūra sausį ir liepą °C yra sekanti: Groningenas +2 (sausis) ir +16,5 (liepa), Amsterdamas +2 (sausis) ir +17 (liepa), Roterdamas +2,5 (sausis) ir +16 (liepa), Midelburgas +4 (sausis) ir +17,5 (liepa), Mastrichtas +2,5 (sausis) ir +18 (liepa), kai Lietuvoje vidutinė liepos mėnesio temperatūra yra apie 17 °C, žiemą – apie -5 °C², taigi iš to akivaizdžiai matyti, kad Lietuvoje žiemos laikotarpiu vyrauja neigiamo temperatūra, kai Olandijoje žiemą vidutinė temperatūra teigiamą.</p> <p>4.2 Oro valymo įrenginių gamintojas INNO nepateikė lokiu įrenginių tinkamo veikimo dokumentu (sertifikatu, atitikties deklaraciju ir pan.)</p> <p>Valymo įrengimų gamintojas INNO aišisako pateikti bet kokius oro valymo įrengimų veikimo sertifikatus, jų veikimo atitikties deklaracijas ar/ir kitokius dokumentus, kurie išskirtinį PAV ataskaitos vertinimo subjekta, jog įrengimai užtikrins tinkamą teršalų išvalymą bei pašalinis bet kokios neigiamas veiklos pasekmes aplinkai. Pažymetina, jog pagal Europos sajungos teisės aktus CE ženklinimas yra privalomas procedūra, taikoma produktams ženklinanti, siekiant užtikrinti jų atitinkamą ES nustatytioms teisės normoms, saugumą naudojant bei lankstesnes judėjimo salygas vieningoje ES rinkoje. Šis ženklas parodo, kad produktas atitinka Europos direktyvos reikalavimus ir jam buvo atlirkos atitinkamos atitikties įvertinimo procedūros – jokių duomenų nėra pateikta, jog šie įrengimai bus paženklinuti nurodytu ženklu. Nėra veikiančių oro valymo įrenginių analogo Lietuvoje ir ES šalyse, kurios šalintų oro taršą iš paukštynu ir mėslidės.</p> <p>Neigiamai vertintas ir tas faktas, jog ketintinos vykdymas subjektas deklaruojąs, jog oro valymo įrengimai bus įvedami į eksploataciją eksperimento būdu, t.y. juos bandant užkinės – komercinės veiklos metu, tokie eksperimentai prie tokių deklaruojamų ir ketinamų panaudoti didelių cheminių medžiagų kiekiių, išsisikirsiančių įvairių teršalų, ivertintus šalimais veikiančias pramonės imones (AB „Žemaitijos pienas“, UAB „Baltijos</p>	<p>IV.</p> <p>4.1 PAV ataskaitos priede Nr.9 pateiktame INNO garantiniame rašte yra pažymėta, kad jų gaminama ir įrengiama cheminių oro valymo išangų tinku Lietuvos klimato salygomis bei akcentuota, jog Lietuvos klimato salygos neturi neigiamos įtakos nurodytiems išvalymo parametrams.</p> <p>Pažymime, kad INNO oro valymo įrenginiai yra idiegti ir sėkmingai naudojami ne tik Olandijoje, bet ir Vokietijoje, Šveicarijoje, Danijoje ir kt. įvertintus kiekvienos šalies specifines klimatinės salygas.</p> <p>4.2 Valymo įrenginių gamintojas pateikė garantinius raštus dėl teršalu išvalymo efektyvumo ir viešai prieinamas nuorodas apie sertifikuotus oro valymo įrenginius, kurie yra idiegti ir sertifikuoti Olandijoje.</p> <p>Papildomai PAV ataskaitos 9 priede pateikiamas INNO oro valymo įrenginių gamintojo raštas dėl gaminių (produktų), kurie naudojami oro valymo įrenginiuose, CE ženklinimo pagal Europos Sąjungos teisės aktus.</p> <p>Teiginy, kad nėra oro valymo įrenginių analogo Lietuvos, kurie šalintų oro taršą iš paukštynu ir mėslidės atitinka tikrovę, tačiau ES šalyse ir ypač Olandijoje tai yra iprastinė technologija, su kuria buvo supažindinta visuomenė aplankant du veikiančius paukštynus Olandijoje.</p> <p>Tačiau vetejo to, kad visuomenė pripažintų, kad tokios oro teršalų valymo technologijos tikrai yra idiegtos, bandoma ieškoti skirtumų ir neatitinkamų. Planuojamų oro valymo įrenginių idiegtimas – tai nėra naujas ir neįšbandytas eksperimentas. Planuojamos užkinės veiklos organizatoriai domėjos jau veikiančiais oro valymo įrenginiais eilėje paukštynu ir buvo pasirinkta patikima ir išbandyta technologija, kuriai gamintojas suteikia garantijas dėl teršalu išvalymo efektyvumo.</p>	29

		mineralinių vandenų kompanija“ ir kt.) ir esančias gyvenamasis vietas, tokie eksperimentai yra negalimi.	
3.	Teišių rajono savivaldybės administracija, Žemaitės g. 14, LT-87133 Teišiai, 2014-04-18 raštas R7-1136	<p>1. Prašome paažinti kodėl informacija apie planuojamą ūkinę veiklą skiriasi nuo pradinės, PAV programoje ir pirmose PAV ataskaitų versijoje pateiktos, informacijos: pradžioje minėta kiaušinį perdibimo ir pašarų ruošimo veikla buvo pateikiama kaip planuojama, paskutinėje PAV ataskaitos versijoje ši veikla aprašoma tik kaip perspektyvinė. Jeigu skiriasi pradinė informacija apie planuojamą ūkinę veiklą, prašome paažinti kaip PAV ataskaita atitinka PAV programai.</p>	<p>12. PAV programos tekste dalyje kiaušinių perdibimo ir pašarų ruošimo veikla buvo pateikiama kaip planuojama toje pačioje teritorijoje, o grafinėje dalyje nurodyma, kad šios veiklos bus perspektyvinės. Jau PAV programoje buvo teigama, kad PAV ataskaitoje bus pateikiama tik bendro pobūdžio kiaušinių perdibimo ir pašarų ruošimo veiklos technologiniai aprašymai (pateikti prieduose). PAV ataskaitoje, kuri buvo pateikta pirmajam viešam susipažinimui, tai ir buvo atlikta. Pateikti planuojamu kiaušinių perdibimo ir pašarų ruošimo veiklų ir perspektyvinių kiaušinių perdibimo ir pašarų ruošimo veiklų technologinių aprašymų, kurie yra lygiai tokie patys, ir pradinėje, ir galutinėje PAV versijoje. Viešų svarstyti, metu taip pat ne kartą buvo akcentuota, kad šios veiklos perspektyvinės, tačiau buvo ivertintos skaičiavimuose pagal Visuomenės ir PAV subjekto pastabas.</p> <p>Taigi PAV ataskaitoje pateikti duomenys atitinka PAV programa.</p>
		<p>2. Prašome atsakyti arba ištaisyti PAV ataskaitos trūkumus į šiuos pastebėjimus apie oro valymą:</p> <p>2.1. kodėl PAV ataskaitos priede Nr. 9 pridėtame Olandijos gamintojo INNO oro valymo įrenginių aprašyme/ garantijoje nėra suelktą garantijos išvalytį ir mėsičių orą – ten patiekta užtikrinimas, kad bus įmanoma išvalyti užteršta ora iš 4 paukščių ir neminima mėsičių. Prašome patiekti gamintojo užtikrinima ir mėsičių oro išvalymui;</p> <p>2.2. priede Nr. 9 yra aprašyta sertifikavimo Olandijoje tvarka. Prašome patiekti atsakymą ar gamintojas INNO išnagrinėjo kokių būdu valymo įrenginių bus sertifikuoti Lietuvoje, t.y. ar planuojami statyti oro valymo įrenginiai visiškai atitiks Lietuvos keliamus reikalavimus;</p> <p>2.3. išnagrinėjus priede Nr. 9 patiektą oro valymo įrenginio skruberio aprašymą rasta neatitinkamų tarp anglų kalba pateiktos versijos ir vertimo į lietuvių kalbą. Prašome paažinti kodėl tokie netikslumai atsirado ir patiekti notariškai patvirtintą vertimą biuro atlirką papildyto oro valymo įrenginių aprašymo vertimą į lietuvių kalbą.</p>	<p>2.1. Atsižvelgus į pasiūlymą PAV ataskaitos priede Nr. 9 yra patiekiami INNO oro valymo įrenginių garantinių raštai dėl teršalų, išsiskiriančiu ne tik iš 4 paukščių, bet ir iš mėsičių, išvalymo efektyvumo bei šiu rastų patvirtinti vertimai į lietuvių kalbą.</p> <p>2.2. Papildomai PAV ataskaitos 9 priede patiekiamas INNO oro valymo įrenginių gamintojo raštas dėl gaminių (produktų), kurie naudojami oro valymo įrenginiuose, CE ženklinimo pagal Europos Sajungos teisės aktus.</p> <p>2.3. Atsižvelgus į pasiūlymą aukščiau paminėtame priede patiekiami INNO oro valymo įrenginių gamintojo pasirašytu raštai su oro valymo įrenginių technologinės schemas aprašymu ir techninėmis charakteristikomis bei šiu rašų patvirtinti vertimai į lietuvių kalbą.</p>
		<p>3. Prašome atsakyti arba ištaisyti PAV ataskaitos trūkumus į šiuos pastebėjimus apie mėšlo tvarkymą:</p> <p>3.1. kodėl nejvertintas skaičiavimuose kvapų intensyvumo didėjimasis perkraunant mėšlą išvezimui sunkiasvorėmis automašinomis. Prašome atlirkti šio veiksmo išvertimą;</p> <p>3.2. sunkiasvorėse automašinose pakrauto mėšlo kvapo sumažinimas tentais yra abejotinas. Prašome paažinti ar tai yra pakankamos priemonės saugiam didelio kasdieninio mėšlo kiekio transportavimui, ar nereikalinga specialiai sandari technika.</p>	<p>3.1. Mėšlo krova bus vykdoma pačioje mėšlidėje, kuriuo numatyta mechaninio vėdinimo sistema. Teršalai, išsisiskiriantys mėšlo krovos metu, kartu su ištraukiamu ori bus nukreipti į cheminių oro valymo įrenginius ir į aplinką pateks po valymo. Atliekant kvapų skaičiavimus bei modeliavimą yra įvertinta tarša mėšlo sandėliavimo ir krovimo metu.</p> <p>3.2. Mėšlo transportavimui bus naudojama specjalios paskirties sandari ir tvarkinga technika. Kadangi mėšlas bus vežamas tolimesniams perdirbimui, o nebus skleidžiamas aplinkiniuose</p>
			30

	<p>3.3. kodėl nėra įvertinti galimi sutrikimai atiduodant mėšlą tolesniams naudojimui. Prašome įvertinti galimus sutrikimus ir numatyti papildomus saugius išdžiovinto mėšlo tvarkymo būdus.</p>	<p>Iaukuose, todėl bus užtikrinamas saugus jo transportavimas iki pat numatytojo įmonės.</p> <p>3.3. Iš pateiktų pastūlymų nėra aišku, kokie sutrikimai turimi omeny. Technologinių įrenginių gedimai, prevencinės ir avarijų likvidavimo priemonės aprašytos PAV ataskaitos 8.6.2 skyriuje.</p> <p>PAV ataskaitos rengimo metu buvo nagnėjimas ne tik mėšlo perdaivinės grybų auginančiai įmonei, bet ir kitas mėšlo tvarkymo būdas - mėšlo paskleidimas laukose. Tačiau išnagrėnėjus minėtą tvarkymo būdą buvo nuspėsta priimti kita, aplinkai palankesnį, mėšlo tvarkymo būdą – mėšlo perdaivinę perdibrimui (t. y. įmonei, kuri mėšlą naudos gamyboje (grybienos auginimo terpe).</p>
	<p>4. Prašome atsakyti arba ištaisyti PAV ataskaitos trūkumus iš šiuos pastebėjimus apie galimą planuojamąs ūkinės veiklos poveikį socialinei ekonominei aplinkai:</p> <p>4.1. reikalinga tiksliomis reikšmėmis įvertinti naują ar galimus nuostolius rajono biudžetu. Šiuo metu PAV ataskaitoje poveikio socialinei ekonominei aplinkai skiltis yra labai abstrakti, be tikslių skaičiavimų, neįvertinti galimi verslo aplinkos nuostoliai;</p>	<p>15.</p> <p>4.1. Nauda (arba galimi nuostoliai) rajono biudžetui yra tiksliai įvertinti PAV ataskaitos 4.7.2.4 skyriuje esančioje 4.7.7 lentelėje. Rajono biudžetą papildo Valstybei sunokamas gyventojų pajamų mokestis (GPM). Gyventojų pajamų mokesčio tikslius skaičiavimai pateikti po minėtā lentele esančiuose skaičiavimiuose.</p> <p>Poveikis verslo aplinkai yra tiesiogiai susiję su papildomu BPV (Bendrosios pridėtinės vertės) sukūrimu bei surūpamomis naujomis darbo vietomis. Kadangi socialinė-ekonominė planuojamos ūkinės veiklos surūpama nauda yra teigama – verslo aplinkai tai turės taip pat teigiamą poveikį. Poveikis ūkio šakoms (verslui) taip pat aptariamas 4.7.2.3 skyriuje "Poveikio įvertinimas aplinkinėje teritorijoje vystomoms ūkio šakoms ir veiklos atitinkamas šalies strateginiams tiksliams bei uždaviniams".</p> <p>4.2. Tikslius teiginiai apie galimus nekilnojamo turto kainų polycyčius patenkinti 4.7.2.2 skyriuje "Planuojamos veiklos poveikio įvertinimas teritorijos nekilnojamo turto ir žemės kainai".</p> <p>4.3. Planuojamos ūkinės veiklos daroma įtaka demografinei aplinkai yra aprašyta bei pagrista 4.7.2.1 skyriuje „Planuojamos veiklos poveikio įvertinimas demografiniai ir gyvenimo (būsto) sąlygoms nagnėjamoje teritorijoje“.</p>
	<p>4.2. būtina pagrįsti nekilnojamo turto kainų saugumą tiksliais teiginiais (jeigu tai yra įmanoma);</p> <p>4.3. reikalinga pagrįsti, kad planuojama ūkine veikla teigiamai paveikta demografinę aplinką (jeigu tai yra įmanoma).</p>	<p>16.</p> <p>5. Prašome paaikinti kodėl grafiniuose prieduose pateiktos skaičiuotinos kvapų sklidimo teritorijos yra ištisusios iš ryty į vakarus, kai vyraujančių vėjų kryptis yra šiaurės-vakarų.</p>
	<p>6. Prašome atsakyti arba ištaisyti PAV ataskaitos trūkumus iš šiuos pastebėjimus apie ekstremalių situacijų valdymą esant pavojingoms užkrečiamoms ligoms:</p> <p>6.1. kuo remiantis yra teigiamą, kad esant pavojingai užkrečiamai ligai ivedamas karantino režimas nepaveikls arba paveikls labai nežymiai gyventojų ir verslo subjektų aplinkos, kai toliau yra išdestoma kokios priemonės bus vykdamos ir numatomą, kad visoje griežto</p>	<p>17.</p> <p>6.1. Karantino priemonės yra tiesiogiai susijusios ne su gyventojais, o su gyvų paukščių laikymu ir paukščių judėjimo apribojimu.</p> <p>Karantino tikslias – užlikrinti, kad paukščių griupo sukelėjas neišplisti iš vienos paukščių laikymo vietas į kita, t. y. už nustatytos teritorijos ribų, kad paukščiai, esantys šioje teritorijoje, būtų kaip galima geičiau</p>

	<p>režimo apsaugos zonoje bus įrengiami dezobarjerai, vykdomas paukščių nalkinimas, dezinfekcija ir kitos skubios ir griežtos bekompromisinės priemonės;</p> <p>6.2. prašome paaikinti kaip yra paskaičiuota, kad UAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ galės priimti iki 2,2 tūkst. t paukščių gašeną per 2 paros, jeigu tos įmonės pajėgumas yra 55,0 tūkst. t/metus arba apie 15,7 t/parą;</p>	<p>nužudyti ir sunaikinti, būtų atliktas užkrėstų tvartų valymas,dezinfekcimas, būtų sunaikintas ligos židinys ir teisės aktų nustatyta tvarka vėl atnaujinama įkinė veikla.</p> <p>Karantino priemonės taikomos atvykstantiems ar išvykstantiems iš paukščių laikymo vietų asmenims ar paukščių laikymo vietose dirbantiems asmenims. Kitieims gyventojams gali būti aktualus renginių, kuriuose naudojami paukščiai, ribojimas pvz. prekybos gyvais paukščiais turgavietėse, prekyvietėse, gyvūnais prekiaujančiose parduotuvėse draudimai, išvairių atrakcionų ir pan. uždraudimas nustatytoje teritorijoje. Karantino del paukščių gripo priemonės nebus netaikomos restoranuose, kavinėse, maisto pardotuvėse, kituose maisto tvarkymo subjektuose.</p> <p>Karantino priemonės yra taikomos Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nustatytoje teritorijoje paukščių laikymo vietoms ir asmenims, susijusiems su paukščių laikymo vietose vykdoma veikla.</p> <p>6.2. Gyvinių gašenų tvarkymo pastangą teikia UAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“, kuri per parą gali perdiberti 150 – 160 tonų paukščių gašenų. Būtent VMVT priims sprendimą, kaip efektyviai ir saugiai sutvarkyti paukščių gašeną, įvertinus esamą epizootinę situaciją įr suderinus su Europos Komisija, vadovaujantis 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir tarybos Regulamento (EB) Nr. 1069/2009 19 straipsnio 1 dalies nuostatomis. Jeigu bus priimtas sprendimas, kad UAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ nėra pajėgi saugiai surtvarkyti dėl ligos protrūkio susidariusių šalutinių gyvūnininių produktų, kompetentinga institucija gali leisti paukščių gašeną išvežti ir į kitas 2 kategorijos šalutinių gyvūnininių produktų tvarkymo įmones, veikiančias kitose Europos Sajungos šalyse. UAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ šalutinių gyvūnininių produktų rinkimą ir perdibrimą vykdą bendrai Lietuvos ir Latvijos teritorijoje. Latvijoje taip pat veikia šalutinių gyvūnininių produktų perdibimo ir naikinimo įmonė, priklausanti tai pačiai ARVI įmonių grupei. Esant ekstremalai situacijai, šios dvi įmonės tarpusavyje galėtų perskirstyti šalutinių gyvūnininių produktų strautus, šiuo metu kai kurie šalutinių gyvūnininių produktų i UAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ yra atvežami iš Latvijos Respublikos teritorijos. Esant ekstremalai situacijai gali būti ribojamas ar stabdomas šalutinių gyvūnininių produktų atvežimas iš gyvulininkystės kompleksų, mėsos perdibimo įmonių, kurios šalutinius gyvūninius produktus kaupia šalutinius šalutinius gyvūninius produktus vežti į Latvijoje veikiančią įmonę SIA „Reneta“.</p> <p>6.3. PAV ataskaitoje nėra išnagrinėta kaip naikinančių vietoje gašenės būtų išvengta teršalų ir kvapų pateikimo į aplinką (daugiausiai naudojama gašenų naikinimo priemonė paukščių gripo atveju yra deginimas, laidojant užkasant galima gruntuvinio vandens taršą).</p>
--	--	---

		<p>ar kitaip sunaikintiųjų susidarymo vietoje, jeigu tokiu būdu išvengiamai pavojaus visuomenės ir gyvūnų sveikatai, jeigu gabemimas į artimiausią patvirtintą šalutinių gyvūninių produktų perdibimo ar galimių imonei padidintų gyvūnų užkrečiamų ligų išplėtimi galimybę arba, didesnio maisto epizootinės ligos prototūkio atveju, tokiu imonių pajégumai būtų viršijami. Pagal šią nuostatą Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba yra institucija, kuri įgaliota priimti sprendimą dėl ūkinijų gyvūnų gašenų tvarkymo (laidojimo, deginimo vietoje, vežimo į patvirtintą šalutinių gyvūninių produktų tvarkymo įmonej). Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, esant ligos prototūkui, konsultuojasi ir atsižvelgia į Europos Sąjungos atskaktingą instituciją rekomendacijas, pasirinkti tinkamiausią gašenų naikinimo būdą, užlikriniant, kad gašenos būtų sunaikintos saugiai, efektyviai, vadovaujantis teisės aktais ir užlikriniant aplinkos apsaugos reikalavimus.</p> <p>Gyvūnų laidojimo arba deginimo vietas yra derinamos su savivaldybėmis, atsižvelgiant į žemės gelmių, požeminio vandens taršos ir ligų sukėlėjų plitimą per požeminius vandenius pavojų. Kompetentinga žemės gelmių išteklių institucija – Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos nustato aplinkosauginius kriterijus dėl gyvūnų laidojimo arba deginimo galimų vietų parinkimo, nustatymo ir derinimo su institucijomis tvarkos.</p>	
4.	Akcinė bendrovė „Žemaitijos pienas“ Sedos g. 35, LT-87101 Telšiai, Pastabos 2014-04-08 (UAB „Ardynas“ gautos 2014-04-25)	<p>I. PAV ataskaitoje neigyvendinti saugus atstumai nuo paukštyno iki gyvenamųjų vietovių bei pramonės ir visuomenės paskirties objektų</p> <p>PAV ataskaitos rengėjas deklaruoja, jog nekeitina nustatyti sanitarinės apsaugos zonos (toliau - SAZ) ne mažesniu kaip 1000 m. atstumu nuo veiklos objekto, priešingai teigama, jog tokios ribos gal būti sumažintos 1000 m. iki ūkinės veiklos sklypo ribų ploto, kadangi tokis SAZ mažinimas, pasak PAV ataskaitos rengėjo, galimas įvertinus tai jog veikla nedarys neigiamo poveikio visuomenės sveikatai, todėl SAZ atstumas sutapatinanamas su teritorijos ribomis, t.y. SAZ nustatomas vos keilių metru atstumu nuo taršos šaltinių.</p> <p>Tokia išvada iš tokie ketinimai dėl SAZ atstumo nustatymo yra nepagristi, neteisėti ir neteisingi dėl to, kad:</p> <p><i>I.1.Nenagrinėtos suinteresuoto asmens pasiūlytos veiklos vykdymo teritorinės alternatyvos</i></p> <p>2013 m. gruodžio 16 d. rašte Nr. 13-05-692 Suinteresuotas asmuo nurodė alternatyvinę veiklos vykdymo vietą, kuri pagal galimą poveikį aplinkai ir aplinkiniams mažiau pavojingą, butent buvo nurodyma veiklos vykdoma vieta 3-5 km. atstumas nuo gyvenamųjų vietovių ir pramonės objektų. Ši alternatyva kaip veiklos vykdymo vieta nebuvuo svarstyta ir šios alternatyvos PAV ataskaitos rengėjas neanalizavo ir nenagrinėjo, nors pagal Poveikio aplinkai vertinimo programos ir rengimo nuostatus (10.3.7 p.) alternatyviniai veiklo s vykdymo teritoriniai variantai turėjo ir privalėjo būti analizuojamai.</p> <p><i>I.2.Taršos šaltinių skliauda viršija ketinamos vykdymo teritorijos ribas</i></p>	<p>I.1. Suinteresuotas asmuo savo rašte nepasiūlė konkrečios teritorinės alternatyvos, tačiau išreiškė pageidavimą, kad jį būtų nutolusi 3-5 km nuo gyvenamųjų vietovių ir pramonės objekto.</p> <p>Pažymime, kad PAV rengėjas neturi galimybės svarstyti tokios pasiūlytose alternatyvios vietas, kadangi PAV užsakovas planuoja ūkinę veiklą Telšių raj. Degaicių sen. Gaudikaičių k. UAB „Anulėnu paulkštynas“ sklypo ribose (kadastrinis Nr. 7805/0001:304).</p> <p>I.2. Sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. rugpjūčio 19 d. įsakymu Nr. V-586 (toliau - Taisykles) 3 punkte</p>

	<p>Vyriausybė, kuri įgaliota nustatyti SAZ atstumus nutarimu ir yra nustatęsi, jog yra nustatomas 1000 m. SAZ nuo teršalų objekto laikant iki 42 000 vnt. dedekilių višų, t.y. 300 SGs, konkrečiu arveju ketinama laikyti beveik 20 kartų daugiau višų, t.y. (5316 SGs). Akivaizdu, jog planuojamam tokiam paukščių kiekui SAZ ne tik, kad negali būti sutapatinamas su sklypo ribomis, bet toks atstumas nuo 1000 m turi būti didinamas 3000-5000 m. nuo teršalų šalinių iki Telšių miesto ir pramonės objektų, neteisinga ir nepagrįsta manyti, jog neigiamas veiklos poveikis visuomenės sveikatai bei kitiem aplinkos objektams už veiklos vykdymo teritorijos ribų pastabagia, tai akivaizdus ketinamos veiklos vykdymo bet koks „noras dirbtinai ir popieriuje“ iškinti, jog veikla nepavojinga, o teršalų skliaida ties sklypo teritorijos riba pasibaigia.</p>	<p>Nurodoma, kad SAZ ribos turi būti tokios, kad taršos objekto keliamai cheminė, fizikinė aplinkos oro tarša, tarša kvapais ties žemės sklypo, rodiklių ribinės vertės reglamentuotos teisės norminiuose aktuose, už SAZ ribų neviršytų teisės norminiuose aktuose gyvenamajai aplinkai ir (ar) visuomeninės paskirties pastatų aplinkai nustatytyt ribinių taršos verčių. Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 24 str. 2 d. nustatyta, kad planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procesų metu, įvertinus konkrečios ūkinės veiklos galimą poveikį visuomenės sveikatai, Vyriausybės patvirtinti sanitarinės apsaugos zonos ribų dydžiai gali būti sumažinti.</p> <p>Taršos veiksniai skliaudos skaičiavimui nustacius, kad objekto keliamai cheminė, fizikinė aplinkos oro tarša, tarša kvapais ties žemės sklypo, kuriamoje planuojama ūkinė veikla, ribomis neviršija rodiklių ribinių verčių, reglamentuotų teisės norminiuose aktuose, SAZ ribas galima nustatyti supatinant su šio žemės sklypo ribomis. Pasiūlymas planuojamai ūkinėi veiklai SAZ ribas didinti iki 3000-5000 metru nėra pagrįstas teisės aktų normomis, ir neadekvatus, atsižvelgiant į atlikutų taršos vertinimų duomenis.</p>
	<p>1.2.1. Kvapai viršys leistinas normas</p> <p>SAZ atstumas negali būti mažinamas ir dėl to, jog ketinamos vykdyti veiklos subjektas neužtikrinis visuomenės sveikatos saugos, šis faktas patvirtintas ir PAV ataskaitoje, kur deklaruojama, jog tam tikri teršalų šalinių viršys leistinas, pvz. kvapų intensyvumas už paukštyno teritorijos gali siekti 23 OU/m³, Gaudikaičių k. Notariškės g. 10 OU/m³, teisės aktais nustatyta leistina norma iki 8 OU /m³ (199 l.). Be to PAV ataskaitos 194 lape nurodoma, jog ataskaitos 194 lape nurodoma, jog ataskaitos 4.9.3.34. skyriuje nagniejiama kvapo išlaka aplinkiniems teritorijoms, deja šio skyriaus ir atitinkamos analizės nerasta (neįpateikta), taigi šis faktas rodo, ne ka kitai kaip sieki kliaidinti ir suklaudinti asmenis, kurie suinteresuoti, jog ketinamos vystyti veiklos nebūtų neigiamas. Atkreiptinas dėmesys, jog Planuojamos ūkinės veiklos „Višų dedekilių auginimo Gaudikaičių k. Degaicių sen. Telšių raj.“ poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos eksperimentės akto 10 lape eksperimentai nurodė, jog už teritorijos ribų kvapų intensyvumas viršija leistinas normas ir tai sudaro 16 OU/E/m³, taigi visa tai rodo, jog šie teršalai viršija ir viršys keletą kartų nustatytais leistinas normas.</p> <p>Be to mėnesias iš mėliodės bus išvežamas 6 mėn. per metus (nuo 04.01-06.15 iki 08.01-11.15), 132 dienas per metus, taigi akivaizdu, jog mėšlo krovimo metu kvapų intensyvumas bus maksimalus ir neleistinas pagal nustatytais normas. Pažymėtina, jog šiuo metu (mėšlo krovimo metu) nėra analizuojamas bei nevertinama aplinkos tarša mėšlo krovimo metu, tame tarpe ir kvapų neigiamas poveikis. Na negimžytina, jog tuo metu netik kad skleidžiamas kvapų intensyvumas už sklypo ribų teritorijos ribų viršys leistinas normas ne kelių kartus, o keliadasmet karto taigi vargu ar kas gali ir galės teigti, jog tai nekenka ir nekenks žmonių sveikatai, juo labiau, jog:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Visiškai šalimai pavojingos veiklos objekto yra gyvenamosios vietovės, pvz. 	

	<p>gyvenamoji sodyba – 59 m. Gaudikaičių k. -475 m;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Visiškai gretimai yra visuomeninės pasirkirties objektai, pvz. UAB „Branša“ – 208 m; AB „Žemaitijos pienas“ – 911 m; - Visiškai artimai yra maisto pramonės ir kitos pasirkirties objektai, pvz. AB „Žemaitijos pienas“ - 911 m., UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija“ – 941 m. <p>Akivaizdu, kad daugiau kaip 132 dienas per metus aplinkos orą gadins ne tik kvapai, bet ir kiti teršalai (amoniakas, azoto monoksidas, kietosios dailelės ir kt.), taigi i aplinką išsisiskirs be jokių ribojimų ivairūs teršalai, o aplinkos maksimalus-momentinis užterštumas iš mėšlidės bus daugiau kaip 132 d./metus;</p> <p>Ypač svarbu, jog PAV ataskaitos rengėjas nutyli ypač svarbią aplinkybę, kuri iš esmės išakoja ir įtakos aplinkos oro taršą. Kaip matyti iš PAV ataskaitos, joje nurodomi esminiai taršos šaltiniai: 1) vistiðės (keturios) ir mėšlidė. Deklaruojama ir PAV ataskaitoje nurodoma, jog teršalai bus valomi ir išvalomi (tam tikroms procentinėmis išraškomis priklausomai nuo naudotinų technologijų – cheminius ar biologinius oro valymas), deja nėra pateikiama kartu su PAV ataskaita jokie irodymai bei duomenys, kokios bus naudojamos technologijos (įrengimai), jų tinkamo veikimo garantijos, gamintojo įsipareigojimai, jog teršalai sklisiantys iš mėšlidės bus išvalyti iki deklaruojamų, atkrepijamas dėmesys, jog PAV ataskaitos priede Nr. 9 deklaruojama, jog teršalai patenkantys į aplinką iš vištadžių bus valomi INNO gamintojo sumontuotais oro valymo įrengimais. Taigi akivaizdu ir aišku, jog teršalai iš mėšlidės netgi nebūtų išvalomi kaip nurodyta PAV ataskaitos 94 lape. Taigi dėl šios priežasties jokia ketinama vykduti veikla aplamai nera galima nurodytoje teritorijoje.</p>	<p>priemonių įgyvendinimo alternatyva, pagal prognozuojamus kvapo skliaudos rodiklius planuojama iukinei veiklai sanitarinės apsaugos zonos ribas galima nustatyti supardinant su UAB „Anulėnų paukštinės“ žemės sklypo ribomis, kas ir yra pastūlyta PAV ataskaitos 4.9. skyriaus „Visuomenės sveikata“ 4.9.6.4. punkte „Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo išvados“.</p> <p>Siekiant paskatinti ir ivertinti, kiek planuojama iukinė veikla (2 ir 3 alternatyvos) įtakotų į šiuo metu esamą kvapo fona, buvo atlikti kvapo koncentracijos matavimai Telšių būtinui nuotekų valymo įrenginių sklypo ribose. Buvo atliktas abiejų iukinių veiklų (planuojamos iukinės veiklos 2 ir 3 alternatyvų bei Telšių būtinų nuotekų valymo įrenginių) kvapo skliaudos modeliavimas. Gauti modeliavimo rezultatai parodė, kad didžiausia kvapo koncentracija, t.y. $23,6 \text{ OU}_{\text{E}}/\text{m}^3$ gali būti tik Telšių nuotekų valymo įrenginių sklypo ribose. Prie labiausiai į šiaurę nutolusios sklypo ribos (arčiausiai Gaudikaicių gyv.) kvapo koncentracija siekia apie $1,78 \text{ OU}_{\text{E}}/\text{m}^3$, prie pietinės sklypo ribos apie $3,29 \text{ OU}_{\text{E}}/\text{m}^3$. Rytimejė sklypo puseje link Telšių miesto nuotekų valymo įrenginių apskaičiuota kvapo koncentracija – apie $3,9 \text{ OU}_{\text{E}}/\text{m}^3$, prie vakarinės sklypo ribos apie $3,4 \text{ OU}_{\text{E}}/\text{m}^3$ ($\text{žr.} 4.9.18$ ir $4.9.19$ pav.). Pagal ankščiau išdestytą informaciją vertiname, kad Lietuvos higienos normoje HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos vertė gyvenamosių aplinkos ore“ gyvenamajai aplinkai ir (ar) visuomeninės pasirkirties pastatų aplinkai nustatyta ribinė taršos vertė, t.y. $8 \text{ OU}_{\text{E}}/\text{m}^3$ ties sklypo ribomis ir gyvenamojoje aplinkoje nebūs viršijama.</p> <p>Atsižvelgus į pasiūlymą PAV ataskaitos priede Nr. 9 yra pateiktai INNO oro valymo įrenginių garantiniai raštai dėl teršalų, išsisiskiriančiu ne tik iš 4 paukštidių, bet ir iš mėšlidės, išvalymo efektyvumo bei šiu raštu patvirtinti vertimai į lietuvių kalbą.</p> <p>Taip pat atsižvelgus į visuomeninės pasiūlymus ir siekiant užtikrinti patikimesnį ir efektyvesnį oro taršos modeliavimą yra įvertinta atskiri cheminių oro valymo įrenginių, į kurius vėdinimo sisteminis bus tiesiogiai nukreipiamas visas oras iš mėšlidės, taip pat ir mėšlio krovos metu. Mėšlio krova bus vykdoma mėšlidės viduje ir teršalai į aplinką be valymo nepatekis. Teršalų, kurie patekė į aplinką po valymo įrenginių įtaka skaičiavimuose ir oro taršos modeliavime yra įvertinta (taršos šaltinis Nr.101). Pagal atlirkus oro taršos modeliavimo rezultatus 2-os ir 3-čios alternatyvos atvejais įvertinus askirus mėšlidės cheminius oro valymo įrenginius maksimalios pažemintės aplinkos oro teršalų koncentracijos neviršys teisės aktais nustatytų ribinių verčių, todėl nesikeicia anksčiau padarytos išvados dėl galimybės SAZ sutapantį su sklypo riba.</p>
	<p>1.2.2. Neigiamas psichoemocinis poveikis žmonių sveikatai</p> <p>Psichoemocinis poveikis sk. 4.9.3.5.5 (psl. 203) sutapatinamas su gyventojų skundų</p>	<p>1.2.2 Aprašomojo pobūdžio informacija apie planuojamos iukinės veiklos psichoemocinį poveikį pateikta PAV ataskaitos 4.9.3.5.5.</p>

	<p>skaiciumi, kai laikomu paukščių kiekis buvo 337,4 SG (39 000 vištų dedeklių ir 161 000 brolierių), tokiu būdu psichoemocinius poveikis žmonėms ir jų sveikatai nėra pagriostas, teisėtas ir teisingas, todėl tokis poveikis turi būti tinkamai išanalizuotas, ivertintas bei padarytos teisingos išvados. Suinteresuoto asmens įsitikinimu tokis paukščynas esamoje vietoje, su tokiu dideiu paukščių kiekiu dėl neigiamo psichoemocinio poveikio žmonių sveikatai negali aišrasti nurodytoje vietoje.</p> <p>1.2.3. Cheminių medžiagų neigiamas poveikis žmonių sveikatai</p> <p>PAV ataskaitos lentelėje 4.2.16. „Tarša iš aplinkos orą“ 2 ir 3 alternatyvos atvejais nėra ištraukta azoto oksidų tarša, išskirianti iš mėsičių (601A) ir nevaloma oro valymo ienginiuose 5,175 t/tmetus.</p> <p>Eksperai abejojo dėl probiotikų naudojimo ir poveikio vertinimo aplinkos komponentams dėl kvapų sumažinimo, todėl būtina panagrinėti kitas alternatyvas.</p> <p>Nepaskaičiuota ir nenurodyta kokie kiekiai bus išmesti į aplinką mišlo krovimo metu, t.y. iš mėsičių, akivaizdu, kad tokie paskaičiavimai rodynų ir parodytų, jog šis teršalas mėšlio krovimo metu ypač neigiamai veikia žmonių sveikatą.</p>	<p>skyriuje bei 4.9.26. lentelėje. Teisės norminių aktų, reglamentuojančių psichoemocinio poveikio žmonių (visuomenės) sveikatai vertinimo, nėra.</p> <p>1.2.3</p> <p>Azoto oksidų tarša iš mėsičių yra ivertinta skaičiavimuose, o teršalu skaidos modeliavimo metu yra atliekama azoto oksidų konversija į azoto dioksidą ir rezultate gaunamos azoto dioksido koncentracijos aplinkos ore. Azoto oksido valymas ovo valymo įrenginiuose nėra numatomas, kadangi šio teršalo itaka pagal apskaičiuotas pažemintines koncentracijas nesiekia ribinių verčių.</p> <p>Objektu planuojamas probiotikų naudojimas yra numatyta kaip papildoma poveikio mažinimo priemonė, kurios pagalba gali būti ženkliai (net iki 10 kartų pagal parodomujų bandymų metu gautus rezultatus). Tačiau kaip ir paminėta, kadangi kol kas Lietuvoje atlikti tik parodomieji kompleksiniai bandymai, todėl probiotinių kompozicijų naudojimas nebuvu pastūlytas kaip pagrindinė poveikio mažinimo priemonė, o planuojama kaip papildoma alternatyva kartu idiegtant ir oro valymo įrenginius.</p> <p>Nors skaičiavimuose teršalu sumažėjimas kiekybiškai nėra ivertintas, akivaizdu, kad naudojant probiotines kompozicijas tarša objekte dar sumažės.</p>	<p>1.2.4. Triukšmo rodikliai viršys nustatytas normas už nustatytų SAZ ribų</p> <p>Eksperimentės ataskaitos 3.4. skyriuje Ekspertai pabrėžę, jog vertinant triukšmą, buvo naudojama tik informacija apie kelių transporto keliamą triukšmą ir todėl triukšmo žemėlapis turi būti perskaiciuotas, ivertintus kitus potencialius triukšmo šaltinius (įskaitant gretimus pramonės objektus) ir pastatus. Šis trūkumas buvo nurodytas ir 2014-01 Eksperimentų rašte, kuris Rengėjui buvo pateiktas kartu su Agentūros 2014-01-30 rastu Nr. (2.6)-A4-445. Nepaisant to, šis trūkumas PAV ataskaitos PAV ataskaitoje nėra ivertintas Planuojamos veiklos ir gretimų triukšmo šaltinių (pvz., Telšių miesto valymo įrenginių) suminis triukšmo lygis bei sisteminis/kompleksinis poveikis visuomenės sveikatai, be kita ko, atitinkamai nepatikslinti triukšmo žemėlapiai.</p>	<p>1.2.4 Planuojamas ūkinės veiklos prognozuojamas triukšmas yra skaičiuojamas ivertinus visus stacionarius ir mobilius planuojamos ūkinės veiklos triukšmo šaltinius.</p> <p>Vadovaujantis teisės aktais, reglamentuojančiais sanitarinės apsaugos zonų nustatymo prievolę į tvarką, pramonės įmonės, planuojamos veiklos gretimybėse vykdantios ūkinės veiklas, taip pat privalo nusistatyti sanitarinės apsaugos zonas ribas bei įregistruoti specialiasios žemės naudojimo salygas, bei neviršyti norminių teisės aktais leidžiamų ribinių triukšmo dydžių ties savo SAZ riba bei gretimybėse. Šios įmonės privalo užlikinti, kad jų ūkinės veiklos įtaikojamas triukšmas už jų SAZ ribų (o jei ju nėra, už įmonės Žemės sklypo ribų) neviršytų leidžiamų ribinių triukšmo dydžių.</p> <p>PAV ataskaitos 5 priede pateikti triukšmo matavimo protokolai, kuriuose nurodyta, kad yra išmatuotas transporto iš kitas aplinkos triukšmas. Tai yra bendras foniinis triukšmas, kurį sudaro ir gretutinių įmonių triukšmas. PAV ataskaitoje atlikus esamos situacijos triukšmo modeliavimą pagal 2013 m. vidutinius metinius paros eismo srautus ir palyginus su išmatuotu foniiniu triukšmo lygiu, rezultatų skiriasi nežymiai. Tuo remiantis daroma išvada, kad foniinis</p>
--	--	--	--	---

	<p>triukšmo lygis nagninėjamoje teritorijoje yra formuojamas pravažiuojančio transporto, tačiau ne gretimų įmonių. Vietovėje atlikti triukšmo matavimai rodo, kad vietovės triukšmo aplinką labiausiai veikia transporto, važiuojančio Šiaulių plentu bei Subedžio gatve, keliamas triukšmas. Transporto keliamas triukšmas turi neviršyti Lietuvos higienos normoje HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuojuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ (toliau - HN 33:2011) gyvenamajai aplinkai ir (ar) visuomeninės paskirties pastatų aplinkai nustatyta ribinių taršos verčią. Vadovaujantis Triukšmo valdymo įstatymo 10 ir 13 straipsniais, valdyti transporto keliama triukšma yra Susiseikimo ministerijos ir Savivaldybių institucijų kompetencija.</p> <p>Triukšmo skaidos skaičiavimu nustatyta, kad planuojamos ūkinės veiklos įtaikojamas triukšmas už Žemės sklypo ribų neviršys didžiausiu leidžiamu ribiniu dydžiu. Todėl nedarys esminio poveikio už Žemės sklypo ribų esančiai akustinei aplinkai.</p> <p>Šiuo metu PAV ataskaitoje vertinant triukšmą yra pateikta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - esamo išmatuoto foninio triukšmo, kurį sudaro ir gretimų įmonių triukšmas, lygiai; - apskaičiuotas planuojamos ūkinės veiklos triukšmo lygis, ivertinant planuojamas ūkinės veiklos bei perspektyvinų veikų stacionarius ir mobilius triukšmo šaltinius ribose; - apskaičiuotas esamas transporto triukšmo lygis pagal 2013 metų vidutinius metinius paros eismo srautus Subedžio g. (161) ir Šiaulių pl. (A11); - apskaičiuotas prognozuojamas transporto triukšmo lygis ivertintus vidutinius metinius paros eismo srautus Subedžio g. (161) ir Šiaulių pl. (A11) pridėjus planuojamos ūkinės veiklos transporto srautus. <p>Esamas foninis išmatuotas aplinkos (tame tarpe ir gretimių įmonių) triukšmo lygis, esamas foninis apskaičiuotas transporto triukšmo lygis, planuojamos ūkinės veiklos triukšmo lygis ir galima planuojamos ūkinės veiklos jątaka esamam triukšmo lygiui pateikti PAV ataskaitos lentelėje 4.9.22. Pateiktas paaiškinimas, kad matematiškai triukšmo lygai nesisumuoją, jie išreiskiami logaritminiuje skaleje (žr. 4.9.15 pav. ir išaiskinimą šalia).</p> <p>Papildomai suformuota lentelė 4.9.23, kurioje pateikti esamo transporto srauto ir prognouojamo transporto srauto, pridėjus planuojamos ūkinės veiklos transporto srautus, triukšmo lygiai.</p> <p>Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodinių nurodymų, patvirtintų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. V-491, 4 punktas nurodo, kad poveikio visuomenės sveikatai vertinimas gali būti kompleksinis arba speciaus. 4.1. papunktis nurodo, kad kompleksinis poveikio visuomenės</p>
--	---

	<p>Išvada: Tai rodo, kad veiklos poveikis visuomenės sveikatai per kvapą, kitų teršalų intensyvumo viršnorminių poveikijų neigiamai veikia žmonių sveikatą. O tai irodo, kad SAZ negali būti sutapatinas su sklypo ribomis, t.y. mažinamas dėl akivaizdaus ir konstatuoto žalingo poveikio žmonių sveikatai, todėl priešingai SAZ turi būti nustatomas ne mažeinis kaip 1000 m., t.y. 3000-5000 m. ribose, o nesant jokių garantijų dėl teršalų išvalymo mėsičiųje – aplamai veikla nėra galima.</p>	<p>sveikatai vertinimas – visų arba kelių visuomenės sveikatai darančių įtaką veiksnį ir/ar visuomenės grupių analizė bei poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitos pateikimas.</p> <p>PAV ataskaitos 4.9. skyriuje „Visuomenės sveikata“ yra atlikta kompleksinio poveikio visuomenės sveikatai vertinimas, t.y. visų visuomenės sveikatai darančiu veiksniu ir visuomenės grupių analizė.</p> <p>Pastūlymas planuojamai ūkinet veiklai SAZ ribas didinti iki 3000-5000 metrų nėra pagristas teises aktų normomis, be to, atliktu taršos vertinimų duomenys patvirtina, kad reikalavimais nustatyti tokio dydžio SAZ yra neadekvatus (žr. p.1.2 atsakymą).</p>
19.	<p>II. SAZ nustatymo būtinumas dėl kitų pagrindų (3000-5000 m. atstumu)</p> <p>2.1 SAZ nustatymas ne mažeinsiu kaip 1000 m. atstumu privalomos del kitu pagrindu</p> <p>2012-06-21 Žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-473 patvirtintu Paukštiniukystės ūkių technologinio projektavimo taisyklių ŽŪ TPT 04:2012 24 p. paukštiniukystės ūkių nuo gyvenviečių ir visuomeninės paskirties statinių turi būti atskirti SAZ, vadovaujantis Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų reikalavimais. Tuo tarpu 1992-15-12 Vyriausybės nutarimu Nr. 343 patvirtintu Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų 73 p. numato, kad nuo pastatų, kuriuose laikomas vištos, atitinkančios ne mažiau kaip 300 sutartinių gynylių, turi būti nustatoma 1000 m dydžio SAZ. Akivaizdu, jog ketinamos vykduti veiklos subjektas stays naujas statinius, todėl besalygiskai turi būti taikomas šis specifalus teisės aktas.</p>	<p>II. Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 24 straipsnio 2 dalis nurodo, kad ūkinei veiklai, kuriai nustatomos sanitarinės apsaugos zonos, sanitarinės apsaugos zonas ribų dydžius nustato Vyriausybė. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ar planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procesų metu, ivertinus konkrečios ūkinės veiklos galimą poveikį visuomenės sveikatai, Vyriausybės patvirtinti santarinės apsaugos zonos ribų dydžiai gali būti sumažinti. Įstatymo 3 dalis nurodo, kad planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procesų metu, atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą, ivertinus konkrečios ūkinės veiklos galimą poveikį visuomenės sveikatai, gali būti nustatyti kitokie, negu Vyriausybės patvirtinti sanitarinės apsaugos zonos ribų dydžiai. Negrinėjamu atveju SAZ ribų dydis nustatomas atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą, kuris yra PAV proceso dalis.</p> <p>Sanitarinė apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisykliai, patvirtintų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. rugpjūčio 19 d. įsakymu Nr. V-586 (toliau – Taisyklės), 3 punkte nurodoma, kad SAZ ribos turi būti tokios, kad taršos objekto keliamą cheminę, fizikinę aplinkos oro taršą, taršą kvapais ar kita taršą, kurios rodiklių ribinės vertės reglamentuotos teisės norminiuose aktuose, už SAZ ribų neviršytų teisės norminiuose aktuose gyvenamajai aplinkai ir (ar) visuomenės paskirties pastatų aplinkai nustatyty ribinių taršos verčių. Taršos veiksninių skaidlos skaičiavimai patvirtinimo, kad objekto keliamą cheminę, fizikinę aplinkos oro taršą, taršą kvapais ties žemės sklypo, kuriame planuojama ūkinė veikla, ribomis neviršija rodiklių ribinių verčių, reglamentuotų teisės norminiuose aktuose, todėl SAZ ribas galima nustatyti sutapatinant su šio žemės sklypo ribomis.</p>

	<p>2.2 SAZ nustatymo privalomumas ne mažesniu kaip 1000 m. atstumu dėl pavojingu medžiagų sandėliavimo (amonio sulfato, amoniakinio vandens, sieros rūgšties ir kt.)</p> <p>2.2.1 Amonio sulfatas ir didelio kiekiego susidarymas veiklos procese</p> <p>PAV ataskaitoje (54 lapas) nurodoma, jog eksplotuoojant cheminius valymo įrenginius susidarys amonio sulfatas ir tik atlikus laboratorinius tyrimus bus tiksliai ivertinta ar ši medžiaga laikytina tarša. Akiavaizdu, jog ūkinės veiklos metu susidarys didelis kiekis cheminių medžiagų atliekų. Deklaruojama, jog šiu medžiagą per metus susidarys 1 376 m³ per metus, t.y. cheminių medžiagų atliekų arba trašų.</p> <p>Atkreipinamas dėmesys, jog teisės aktais nustatyta, kad cheminių medžiagų turėtojai (gamintojai) privalo pateikti trašų tvarkymo planą (jei medžiaga yra cheminė atlieka). Jokie amonio sulfato tvarkymo planai nėra pateikti, todėl šie planai turi būti pateikti.</p> <p>Be to (lapas 55) nurodoma, kad – „pagal pateiktas valymo įrengimy charakteristikas numatomas vienos paaukštindės valymo įrenginiuose sunaudojamas vandenės kiekis – 6993 m³/ metus, išleidžiamu tirpalu (amonio sulfato) kiekis – 344 m³/metus. Skirtumas tarp sunaudojamo vandens ir susidariusio tirpalo paaukštindės vandenės išgaravimo cheminių reakcijų metu“, šie skaičiai grindžiami priedu Nr. 9 ir tame pateiktais techniniais dokumentais. Iš priedo Nr. 9, t.y. valymo įrengimų dokumentų (techninių charakteristikų) matyti, jog pateiktami duomenys (skaičiai) prieštarangi ir skirtinti, t.y. skirtingi tekstu vertinimai ir netgi skaičiai angliskame tekste juos lyginant su lietuviškuoju tekstu, t.y. „vandenės suvartojimas bus apie 5 121 m³/metus – Lt. Tekstas, kai angliskame 6 649 m³/metus – En./tekstas“, sieros rūgšties – 26467 ltr., Lt./tekstas, kai angliskas – 87 650 ltr.“ ir pan. „, illetuviškame tekste nurodoma, jog tokie kiektai bus panaudoti keturioms fermoms, kai anglisko teksto techniniame dokumente nurodomas objektas – viena ferma / paukštide“.</p>
	<p>2.2.2 Amoniakinio vandens ir didelio kiekiego susidarymas veiklos procese</p> <p>Eksplotuoojant biologinius valymo įrengimus nurodoma (55 lapas), jog susidarys neva tai amonio sulfato, bet ten pat nurodomas amoniakinis vanduo, kaip valymo proceso produktas, nors jau PAV ataskaitos 56 lape teigiamo, jog susidarys 8272 m³ per metus amoniakinio vandens. Apie šios cheminės medžiagos panaudojimą kaip ūkinės veiklos produkto – cheminės atliekos ar trašos panaudojimą nėra pateikta jokių duomenų.</p> <p>Atkreipinamas dėmesys, jog teisės aktais nustatyta ir cheminių medžiagų turėtojai (gamintojai) privalo pateikti trašų tvarkymo planą arba atliekų tvarkymo planą. Jokie amonio sulfato tvarkymo planai nėra pateikti, todėl šie planai turi būti pateikti.</p>

Pasiūlymas planuojamai ūkinėi veiklai SAZ ribas didinti iki 3000-5000 metrų nėra pagrįstas teisės aktų normomis, be to, atliktų taršos vertinimų duomenys patvirtina, kad reikalavimas nustatyti tokio dydžio SAZ yra neadekvatus.

2.2.

- 2.2.1. Cheminio oro valymo įrenginių eksplotacijos metu po valymo susidares amonio sulfatas yra mineralinė traša. Eksplotuoojant įrenginius bus atliekami susidariusio tirpalo laboratoriniai tyrimai. Nustaciūs, kad tipalas tinkamas laukų trėšimui, jis bus parduodamas, jei netinkamas - bus perduotas specializuotoms įmonėms tolimesniui sutvarčymui.
- Reikalavimas pateikti trašų tvarkymo planą, nėra pagrįstas teisės aktų nuostatomis. Planuojomos ūkinės veiklos organizatorius savo veikloje susidariusių mineralinių trašų naudoti neplanuoja, todėl trėšimo plano jam sudarinieti nereikia. Pagal teisės aktų reikalavimus trėšimo planus turi rengti ūkio subjektai, kurie žemės naudmenų trėšimui naudoja mėšią ir (ar) rūstas.
- Jei atlikus laboratorinius tyrimus bus nustatytu, kad amonio sulfatas nera tinkamas laukų trėšimui jis bus perduotas tolimesniam sutvarčymui.
- Atsižvegus į suinteresuotos visuomenės pasiūlymus PAV ataskaitos Priede Nr. 9 pateikiami INNO oro valymo įrenginių gamintojo pasirašyt technologinės schemaus aprašymai (išskaitant oficialius, vertėjo patvirtintus vertimus į lietuvių kalba) pagal PAV ataskaitoje nurodytus patikslintus išvalomo amoniako kiekius iš paulkštidių ir mėšlidės. Šiuose aprašymuose, kurie yra parvirstinti valymo įrenginių gamintojo, pateikti ir sieros rūgsties bei amonio sulfato/amoniakinio vandens kiekių.
- Neatitinkamai tarp PAV ataskaitos dokumentų, pateiktų priede Nr.9, yra pašalinėti, duomenys apie išvestinius dydžius patikslinti.
- Pažymime, kad sieros rūgsties, vandens ir susidariusio amonio sulfato/ amoniakinio vandens kiekių yra išvestinių dydžiai ir sąlygojami išsisiskiriančio ir išvalomo amoniako kiekiu.
- 2.2.2 I pastabą atsižvelgta - PAV ataskaitos 55 psl. patikslintas, kadangi eksplotuoojant biologinius oro valymo įrenginius susidarys ne amonio sulfatas, o amoniakinis vanduo.
- Po valymo susidare amoniakinis vanduo yra mineralinė traša. Eksplotuoojant valymo įrenginius bus atliekami susidariusio tirpalo laboratoriniai tyrimai. Nustaciūs, kad tipalas tinkamas laukų trėšimui, jis bus parduodamas, jei netinkamas - bus perduotas specializuotoms įmonėms tolimesniam sutvarčymui.

	<p>Kadangi trašų gamintojas savo veikloje susidariusiu mineralinių trašų naudoti neplanuoja, todėl trėčimo plano jam sudarinieti nereikia. Pagal teisės aktų reikalavimus trėčiomo planus turi rengti tikio subjektais, kurie žemės naudmenų trėšimui naudoja mėšlai ir (ar) srutus. Reikalavimas pateikti trašų tvarkymo planą arba atliekų tvarkymo planą, nėra pagristas teisės aktais.</p> <p>Jei atlikus laboratorinius tyrimus bus nustatyta, kad amoniakinis vanduo nėra tinkamas laukų trėšimui jis bus perduotas tolimesniui survakymui.</p>	
2.2.3 <i>Pavojingų cheminių medžiagų – atliekų saugojimo apribojimai</i>	<p>Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo salygu „Pavojingų atliekų laikinojo saugojimo aikštelės ir surinkimo punktai bei jų sanitarinės apsaugos zonos“ skyrius 205 punktas nurodo, jog įrengti pavojingų atliekų saugojimo aikštelės draudžiamą visose vandenviečių ir mineralinių šaltinių sanitarinėse apsaugos zonose. Suinteresuotas asmuo 2013 m. gruodžio 16 d. savo pastabose – išvadose nurodė, jog ketinamoms vykduti veiklos teritorijoje yra vandens grėžiniai „Tiché“ ir AB „Žemaitijos pienas“ (PAV ataskaitos 75 lapas), o 206 punkte numatyta, jog gyvenamiejį kvartalai, gyvenvietės, sodybos negali būti arčiau kaip 500 metrų atstumu nuo pavojingų atliekų saugojimo aikštelėlių (punktai).</p> <p>Išvada – turi būti aplink pavojingos veiklos objektą nustatytas ne mažesnis kaip 1000 m. SAZ, SAZ nustatant apie 3000-5000 m. atstumu nuo Telšių miesto ir maisto pramonės objektų;</p>	<p>2.2.3 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr.343 patvirtintų Specialiųjų žemės ir miško naudojimo salygu 206 punktas nustato pavojingų atliekų laikinojo saugojimo aikštelėlių ir surinkimo punktų sanitarinės apsaugos zonų dydžius.</p> <p>Pavojingų atliekų laikinojo saugojimo aikštelės ir surinkimo punktai planuojamos ūkinės veiklos metu nebūs įrengiami, taigi jokių apribojimų vykdysti planuojamą ūkinę veiklą vandenviečių ir mineralinių šaltinių sanitarinėse apsaugos zonose negali būti.</p> <p>Taip pat, kadangi Planuojamos ūkinės veiklos metu nebūs įrengiama pavojingų atliekų laikinojo saugojimo aikštelės ir surinkimo punktai, todėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo salygy 205 ir 206 punktų nuostatos planuojamos ūkinės veiklos atžvilgiu netaisytinos (t. y. nėra pagrindo išlaikyti 500 metrų atstumą iki gyvenamujų kvarčių, gyvenviečių, sodybos).</p> <p>Pasiūlymas planuojamam ūkinėi veiklai SAZ ribas didinti iki 3000-5000 metrų nėra pagrįstas teisės aktų normomis ir neadekvatus pagal atlikų taršos vertinimų duomenis (išsamiau žr. II 2.1 p.)</p>
II. VALYMO ĮRENGIMŲ GAMINTOJAS INNO NEPATEIKIA JOKIOS GARANTIJOS DĖL APLINKOS ORO TARŠOS IŠVALYMO SKLINDANČIO IŠ MĖŠLIDĖS.	20.	<p>PAV ataskaitoje deklaruojama, jog per metus iš mėslidės išsiskirs 17,242 t/metus amoniako (96 lapas), ten pat nurodoma, jog šis teršalas bus išvalomas bei nurodoma, jog mėlio krovimo metu susidarys per metus 2,069 t/amoniako, kuris pateks į aplinką iš 1,1517 t/metus iš mėslidės kaip neįšvalytų teršalai po valymo proceso, taigi per metus būtų išvalyta 13,656 t teršalu. Ši deklaracija yra melaginga, neteisinga ir nepatikima dėl to, kad nepagrasta irodymais:</p> <p>2.1. <i>Gaminiojas Inno neįspareigoja orą išvalyti iš mėslidės</i></p> <p>Šie teoriniai paskaičiavimai yra niekiniai, melagingi ir nepatikimi, kadangi pats įrengimų gamintojas INNO neįspareigoja ir nepateikia jokių garantijų dėl aplinkos oro išvalymo, kurie susidarytų mėslidėje. Visiškai neišskai kokiais faktais ir aplinkybėmis PAV ataskaitoje nurodoma, jog teršalai iš mėslidės bus išvalomi, akivaizdu kad oro tarša mėslidėje nebus valoma, ši išvada grindžiama, tuo, kad nėra pateikta jokių duomenų,</p>

	<p>įrodymų, kad gamintojas INNO ar kiti gamintojai pateiktu garantijas, deklaracijas ar/ir kitokius dokumentus, kurie patvirtintų deklaracija, t.y. priede Nr.9 nurodoma, jog bus oras valomas tik iš keturių vištadžių. Taigi visi teršalai, tame tarpe visas iš mėšlidės amoniako kiekis – 17,242 t/metus paklius i aplinkos orą, taigi tokia apimtimi, netgi sutinkant su pateiktais PAV ataskaitos remėjė teršalu skaičiavimais, dėl teršalu susidarysiantių mėšlidėje neišvalymo papildomai i aplinkos orą pateks 17,242 t/metus teršalų (amoniako, kietiųjų dalelių, kvapų ir pan...).</p> <p>2.3 Pagal teisės aktus draudžiamos uždaro tipo paukščių mėšlo mėšlidės</p> <p>Atkreipjamie dėmesi, jog PAV rengėjas klaidingai deklaruoja, jog višų mėšlo saugykla (mėšlidė) bus uždaro tipo, t.y. sandari, o teršalai iš jos sklis tik mėšlo krovimo metu. Tokius klaidings faktus patvirtina sekantys faktai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) visuomenės bei kiti suinteresuoti asmenys nuvykė į Olandijos paukštynus (kuriuos kaip pagyzzinius nurodė ketinamos vykdyti veiklos atstovai) pamatė, jog toje šalyje veikiančiuose paukštynuose mėšlidės yra arvilo, t.y. pastogės tipo, jokio uždaro mėšlidės tipo nebuvvo pamaityta (parodyta). Tai tik parodo ir įrodo, jog INNO kaip valymo įrenginių gamintojas tokios įrangos mėšlidėse neįrenginėja ir neiveda į ekspluataciją. 2) LR Žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-472 ir jo 32 punktu yra nurodės, jog dengtios mėšlidės ir rezervuarai turi būti vedinami. Uždarose (su stogu ir sienomis arba dalinėmis sienomis) tirštojo ir kitokio mėšlo mėšlidėse, kurių viduje vykdomi mėšlo pakrovimo–iškrovimo darbai, turi būti numatytas priverstinis mechaninis vėdinimas darbo metu. Dengtos paukščių ir žvėrelių tirštojo mėšlo mėšlidės gali būti tik pastogės tipo. Taigi net ir teisinius reguliavimąs riboją įdiegti valymo įrengimus paukščių mėšlidėse. <p>Visa tai tik rodo ir įrodo, jog mėšlidėje netgi ir objektyviai vertinant oro valymo įrengimai negali būti įdiegti, o INNO netgi negali iš negali deklaruoti, jog išvalys orą nuo teršalu susidarančių mėšlidėje.</p> <p>Išvada: Ši aplinkybė akivaizdžiai rodo ir įrodo, jog ketinantys vykdyti veikla subjektai neužtikrins visuomenės sveikatos ne tik 1000metrų atstumu, bet ir 3000-5000 metrų atstumu nuo taršos šaltinių, dėl oro valymo įrenginių negalumumo įdiegti mėšlidėje.</p>	<p>2.3 Teiginy, kad Olandijoje nėra įrengiamos uždaro tipo mėšlidės yra neteisingas.</p> <p>Suinteresuotai visuomenei buvo suteikta galimybė aplankyt 2 veikiančius paukštynus Olandijoje siekiant supažindinti su įdiegtais ir kuriuos numatoma įdiegti planuojamos ūkinės veiklos metu.</p> <p>Tai, kad visuomenės atistovų lankytame objekte nebuvu uždaros mėšlidės, nejrodo, kad planuojamoje ūkinėje veikloje tokio tipo mėšlidė negali būti suprojektuota.</p> <p>Pasiūlyme teisingai cituojamas Mėšlo ir nuotekų tvarkymo statinių technologinio projektavimo taisykliai, patvirtintu žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-472, 32 p., kuriamo nurodyta, kad dengtios mėšlidės ir rezervuarai turi būti vedinami. Uždarose (su stogu ir sienomis arba dalinėmis sienomis) tirštojo ir kitokio mėšlo mėšlidėse, kurių viduje vykdomi mėšlo pakrovimo–iškrovimo darbai, turi būti numatytas priverstinis mechaninis vėdinimas darbo metu. Techniniame projekte uždara mėšlidė bus suprojektuota pagal galiojančius normatyvus ir užterštas oras vėdinimo sistemomis bus nuvedamas į valymo įrenginius.</p> <p>Pasiūlymas planuojamai ūkinėi veiklai SAZ ribas didinti iki 3000-5000 metrų dėl oro valymo įrenginių negalumumo nėra pagrįstas teisės aktų normomis ir neadekvatus pagal atlikų taršos vertinimų duomenis. Uždaros mėšlidės įrengimas nepriestarauja teisės aktams ir joks teisiniis reguliavimas neriboją valymo įrenginių įdiegimo mėšlidėse.</p>	
	<p>III. Valymo įrengimai INNO neveiks dėl skirtingu Lietuvos ir Olandijos klimatiniu salgyu</p> <p>PAV ataskaitoje nurodoma, kad ūkinės veiklos vykdytojas įrengis cheminius oro valymo įrengimus INNO, kurie naudojami Olandijoje veikiančiuose paukštynuose (Classens Oirlo Vastgoerd BV ir Thielen Castenray), be to PAV ataskaitoje deklaruojama, kad oro valymo</p>	21.	III.

	<p>irengimų gamintojas garantuoja, kad teršalai vištidėse⁴ bus išvalomi iki garantiniame rašte (Priedas Nr.9) nurodytų normų.</p> <p>3.1. Oro valymo įrengimai neprialkyti Lietuvos oro klimato sąlygomis</p> <p>INNO garantiniame rašte nenurodyta, o ir pats ketinimo veiklos vykdymas nenurodo prie kokų klimatinų sąlygų, ypač oro temperatūrinų sąlygų gali tinkami veikti INNO firmos oro valymo įrengimai vištidėse, todėl garantijos nurodančios, kad įrengimai išvalys teršalus vištidėse iki deklaruojamų:</p> <ol style="list-style-type: none"> Cheminiai – amoniaką - 90 proc.; kietasis daleles – 35 proc.; kvapus – 40 proc. Biologiniai – amoniaką – 70 proc., kietasis daleles – 75 proc., kvapus – 45 proc. Yra nepagrijstos. Atkreiptinas dėmesys, jog oro valymo įrengimų efektyvumas priklauso nuo daugelio veiksnių ir faktorių, ypač svarbios ir aktualios gamtinės sąlygos. Iš pateikto garantinio rašto (priedas Nr. 9) nėra matyti (neurodoma) prie kokų oro (lauko) temperatūros sąlygų galį veikti valymo įrengimai, kaip pagrindinės jų veikimo sąlygos, todėl nėra ir negali būti jokių garantijų, jog tokie įrengimai tinkamai veiks Gaudikaičių k. Telšių raj. <p>Pažymėtina, kad <u>Olandijoje</u> vidutinė oro temperatūra sausį ir liepą °C yra sekanti: Groningenas +2 (sausis) ir +16,5 (liepa), Amsterdamas +2 (sausis) ir +17 (liepa), Roterdamas +2,5 (sausis) ir +16 (liepa), Midelburgas +4 (sausis) ir +17,5 (liepa), Mastrichtas +2,5 (sausis) ir +18 (liepa), kai Lietuvoje vidutinė liepos mėnesio temperatūra yra apie 17 °C, žiemą – apie -5 C², taigi iš to akivaizdžiai matyti, kad <u>Lietuvos žiemos laikotarpiai</u> vyrauja neigama temperatūra, kai Olandijoje žiema vidutinė temperatūra teigiamą.</p> <p>3.2. Oro valymo įrenginių gamintojas INNO nepateikė jokių įrengimų tinkamo veikimo sertifikatų, atitinkties deklaracijai ir pan.)</p> <p>Valymo įrengimų gamintojas INNO atsisako pateikti bet kokius oro valymo įrengimų itikintų PAV ataskaitos vertinimimo subjektą, jog įrengimai užtikrins tinkamą teršalą išvalymą bei pašalins bet kokias neigiamas veiklos pasekmes aplinkai. Pažymetina, jog pagal Europos sąjungos teisės aktus CE ženklinimas yra privalonas procedūra, taikoma produktams ženklininti, siekiant užtikrinti jų atitinkamą ES nustatytais teisės normoms, saugumą naudojant bei lankstesnes judėjimo sąlygas vieningoje ES rinkoje. Šis ženklas parodo, kad produktas atitinka taikomus Europos direktyvos reikalavimus ir jam buvo atliktos atitinkamos atitinkamos įvertinimo procedūros – jokių duomenų nėra pateikta, jog šie įrengimai bus paženklininti nurodytu ženklu. Nėra veikiančiu oro valymo įrenginių analogo Lietuvoje ir ES šalyse, kurios šalintų oro taršą iš paunkštynų ir mėšlidės.</p> <p>Neigiamai vertinamas ir tas faktas, jog ketinomas vykdysti veiklos subjektas deklaruoja, jog oro valymo įrengimai bus iivedami į eksploataciją eksperimento būdu, t.y. juos bandant</p>	<p>3.1 PAV ataskaitos priede Nr.9 pateiktame INNO garantiniame rašte yra nurodyta , kad jų gaminama ir įrengama cheminiu oro valymo išanga tinka Lietuvos klimato sąlygoms bei akcentuota, jog Lietuvos klimato sąlygos neturi neigiamos įtakos nurodytiems išvalymo parametram.</p> <p>Pažymime, kad INNO oro valymo įrenginiai yra įdiegti ir sėkmingai naudojami ne tik Olandijoje, bet ir, Vokietijoje, Šveicarijoje, Danijoje ir kt. įvertinus kiekvienos šalies specifines klimatinės sąlygas.</p>
	<p>3.2. Atsižvelgus į pasiūlymą PAV ataskaitos priede Nr.9 yra pateikiami INNO oro valymo įrenginių gamintoju garantinių raštai dėl teršalų, išsiskiriančiu ne tik iš 4 paukščių, bet ir mėšlidės, išvalymo efektyvumo bei šių rašų patvirtintu vertimai į lietuvių kalbą. Papildomai PAV ataskaitos 9 priede pateikiamas INNO oro valymo įrenginių gamintojo raštas dėl gaminijų (produktų), kurie naudojami oro valymo įrenginiuose, CE ženklinimo pagal Europos Sąjungos teisės aktus.</p> <p>Aukščiau paminėtame priede pateikiamas INNO oro valymo įrenginių technologinės schemas aprašymai, kuriuose pateikti planuojamai sunaudoti sieros rūgšties ir vandenės kiekiai bei susidarančio amonio sulfato/ amoniakinio vandens kiekiai iš 4 vištidių bei mėšlidžių pagal PAV ataskaitoje nurodytus patikslintus išvalomą amoniako kiekius iš paukščių ir mėšlidžių.</p> <p>Valymo įrenginių gamintojas INNO pateikė viešai prieinamas nuorodas apie sertifikuotus oro valymo įrenginius, kurie yra įdiegti ir sertifikuoti Olandijoje.</p>	<p>3.2 Atsižvelgus į pasiūlymą PAV ataskaitos priede Nr.9 yra pateikiami INNO oro valymo įrenginių gamintoju garantinių raštai dėl teršalų, išsiskiriančiu ne tik iš 4 paukščių, bet ir mėšlidės, išvalymo efektyvumo bei šių rašų patvirtintu vertimai į lietuvių kalbą. Papildomai PAV ataskaitos 9 priede pateikiamas INNO oro valymo įrenginių gamintojo raštas dėl gaminijų (produktų), kurie naudojami oro valymo įrenginiuose, CE ženklinimo pagal Europos Sąjungos teisės aktus.</p> <p>Aukščiau paminėtame priede pateikiamas INNO oro valymo įrenginių technologinės schemas aprašymai, kuriuose pateikti planuojamai sunaudoti sieros rūgšties ir vandenės kiekiai bei susidarančio amonio sulfato/ amoniakinio vandens kiekiai iš 4 vištidių bei mėšlidžių pagal PAV ataskaitoje nurodytus patikslintus išvalomą amoniako kiekius iš paukščių ir mėšlidžių.</p> <p>Valymo įrenginių gamintojas INNO pateikė viešai prieinamas nuorodas apie sertifikuotus oro valymo įrenginius, kurie yra įdiegti ir sertifikuoti Olandijoje.</p>

⁴ Inno deklaruoja, jog valymo įrengimus galėtų įvesti į eksplotaciją tik vištidėse, bet nedeklaruoja, jog teršalai būtų valomi susidare mėšlidėse;

	<p>ūkinės - komercinės veiklos metu, tokie eksperimentai prie tokiu deklaruojamų ir ketinamų panaudoti didelių cheminių medžiagų kiekiių, išsi skirtančių įvairių teršalų, įvertinus šalimais veikiančias pramonės įmones (AB „Žemaitijos pienas“, UAB „Baltijos mineralinių vandens“ ir kt.) ir esančias gyvenamąsias vietas, tokie eksperimentai yra negalimi.</p> <p>Išvada: kadangi nėra jokių garantijų, kad oro valymo iрengimai (tiekių cheminio tiek biologinio) veiks tinkamai Lietuvos klimatinėmis sąlygomis, be to ketinama iрengimus įdiegti eksperimento būdu, todėl dėl šių priežasčių jokia vištų laikymo ūkinė veikla nurodytoje teritorijoje nėra galima;</p>	<p>Teiginy, kad nėra oro valymo iрenginių analogo Lietuvoje, kurie šalintų oro taršą iš paukštynu ir mėslidės atitinka tikrovę, tačiau ES šalyse ir ypač Olandijoje tai yra įprastinė technologija, su kuria buvo supažindinta visuomenė aplankant du veikiančius paukštynus Olandijoje.</p> <p>Tačiau vetejo to, kad visuomenė pripažintų, kad tokios oro teršalų valymo technologijos tikrai yra įdiegtos, bandoma ieškoti skirtumų ir neatitinkamų.</p> <p>Planuojamų oro valymo iрenginių įdiegimas - tai nėra naujas ir neišbandytas eksperiments. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorai domėjos jau veikiančiais oro valymo iрenginiai eilėje paukštynu ES šalyse ir buvo pasirinkta patikima ir išbandyta technologija, kuriai gamintojas suteikia garantijas dėl teršalų išvalymo efektyvumo.</p>
<p>IV. Neišpresta paukščių ligų ir karantinio zonų nustatymo problema ir padariniai aplinkai (3 km) ir (10 km)</p> <p>AB „Žemaitijos pienas“ ir kitų subjektų įvertinę PAV ataskaitą (2013-11-18 redakcija) nurodė, jog tokio maisto veikla nurodytoje teritorijoje nėra galima, nepriestarauta, jei paukštinės būtų statomas ne arčiau kaip 3000-5000 m. atstumu iki pramonės ir gyvenamųjų objekų. Ūkinės veiklos vykdymo nuodo ir deklaruoja, kad veikla bus vykdoma nuo AB „Žemaitijos pienas“ teritorijos ribos 911 m. (42 l.) ar 1102 m. (41 l.), t.y. atsisako pavojingos veiklos objektus nukelti saugiu – 3000-5000 m. atstumu.</p>	<p>Tokia išvada ir toki ketinimai yra nepagrįsti, neteiseti ir neteisingi dėl to, kad:</p> <p>5.1. Veikla kenks ir netgi privers bankruotu greta veikiančius maisto pramonės subjektus</p> <p>Ketinamos veiklos vykdymo visiškai nevertina to faktą, jog visiškai artimai veikia maisto pramonės įmonės (AB „Žemaitijos pienas“, UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija“ ir kt.), ignoruoja juos ir jų vykdomą ūkinę – komercinę veiklą bei neatsižvelgia, jog veiklos – ketinama vykdyti ir vykdomos veiklos (maisto pramonės) nesiderina dėl ketinamos veiklos pavojingumo.</p> <p>Išvada: ketinamos vykdymo objektais – vištų paukštynas ir kiti susiję objektais turi būti nutolę nuo Telšių miesto ir maisto pramonės subjekty ne mažesniu kaip 3-5 km. atstumu dėl galimų vištų ligų protrūkių ir taikomų (esant paukščių ligoms) įvairių ribojimų, p.vz.: AB „Žemaitijos pienas“ iš karantinu zonas negali išveržti maisto produktų ir įvežti žalavinių pieną ir pan.;</p>	<p>Teiginy, kad nėra oro valymo iрenginių analogo Lietuvoje, kurie šalintų oro taršą iš paukštynu ir mėslidės atitinka tikrovę, tačiau ES šalyse ir ypač Olandijoje tai yra įprastinė technologija, su kuria buvo supažindinta visuomenė aplankant du veikiančius paukštynus Olandijoje.</p> <p>Tačiau vetejo to, kad visuomenė pripažintų, kad tokios oro teršalų valymo technologijos tikrai yra įdiegtos, bandoma ieškoti skirtumų ir neatitinkamų.</p> <p>Planuojamų oro valymo iрenginių įdiegimas - tai nėra naujas ir neišbandytas eksperiments. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorai domėjos jau veikiančiais oro valymo iрenginiai eilėje paukštynu ES šalyse ir buvo pasirinkta patikima ir išbandyta technologija, kuriai gamintojas suteikia garantijas dėl teršalų išvalymo efektyvumo.</p> <p>IV. PAV ataskaitos sk. 1.7.4 yra pateikti atstumai nuo planuojamų paukštižių, mėslidės bei perspektyvinų veiklų – pašaru gamybos ir kiaušinių perdirbimo gamybos pastatų iki artimiausių įmonių.</p> <p>Patiksliname, kad numatomas atstumas nuo planuojamų paukštižių yra 1037 m, nuo planuojamos mėslidės - 1192 m iki AB „Žemaitijos pienas“ statinui.</p> <p>Reikia pažymeti, kad planuojamų paukštižių vietoje yra esamos UAB „Anulėnų paukštynas“ paukštižių, kurios nutolusios analogišku atstumu nuo AB „Žemaitijos pienas“.</p> <p>Karantinino priemonės yra tiesiogiai susijusių ne su gyventojais ar kitaip verslo subjektais, o su gyvu paukščių lalkymu ir paukščių judėjimo apribojimu.</p> <p>Karantinino tikslas – užtikrinti, kad paukščių grido sukelėjas neišplisti iš vienos paukščių laikymo vietas į kitą t. y. už nustatytos teritorijos ribų, kad paukščiai, esantys šioje teritorijoje, būtu kaip galima greičiau nužudyti ir sunaikinti, būtų atliktas užkrėstų tvartų valymas, dezinfekavimas, būtų sunaikintas ligos židinys ir teisės aktų nustatyta tvarka vėl atnaujinama ūkinė veikla.</p> <p>Karantinino priemonės talkomos atvykstantiems ar išvykstantiems iš paukščių laikymo vietu asmenims ar paukščių laikymo vietose dirbantiems asmenims. Karantinino del paukščių gripo priemonės nebus netaikomos restoranuose, kavinėse, maiisto parduotuvėse, kituose maisto tvarkymo subjektuose.</p> <p>Apribojimo priemonės kitiams verslo subjektams, kurių veikla nesusisi su paukštininkyste, nebūtų taikomos, t. y. nebūtų draudimo išvežti pieno produktų ar įvežti žalavinių pieną ir pan. Kitoms pramonės šakoms jųakos nebus, jų veikla nebus paralyžuota, taip pat nesutriks viešųjų įstaigų darbas.</p>